PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO TERENU POŁOŻONEGO W DZIELNICY ŚRÓDMIEŚCIE M. SANOKA O NAZWIE „ŚRÓDMIEŚCIE – II”

AUTOR OPRACOWANIA:

mgr inż. arch. Oliwia Zajdel-Witowska

KRAKÓW, kwiecień 2013 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE 3
1.1 Podstawa prawna 3
1.2 Założenia i metody sporządzania opracowania 4
1.3 Materiały wejściowe 5
2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI 6
2.1 Cele sporządzenia dokumentu 6
2.2 Struktura dokumentu 6
2.3 Przeznaczenie terenów 8
2.4 Wskaźniki zainwestowania 11
2.5 Zasady zainwestowania 11
2.6 Powiązania z innymi dokumentami - ocena zgodności ustaleń projektu planu ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta 12
3. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU 13
3.1 Położenie geograficzne i administracyjne 13
3.2 Rzeźba i budowa geologiczna 14
3.3 Surowce mianeralne 15
3.4 Gleby 16
3.5 Wody powierzchniowe 17
3.6 Wody podziemne 20
3.7 Warunki klimatyczne i atmosferyczne 22
3.8 Krajobraz 25
3.9 Krajobraz kulturowy 25
3.10 Przyroda ożywiona i powiązania przyrodnicze 26
3.11 Dotychczasowe zmiany środowiska 26
3.12 Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń planu 26
4. STAN PRAWNEJ OCHRONY ŚRODOWISKA 27
4.1 Istniejące obszary ochrony wynikające z przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (tj. dz. u. z 2009r. nr 151, poz. 12209 oraz nr 157, poz. 1241) 27
4.2 Formy ochrony wynikające z przepisów odrębnych 29
5. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZNYM ODDZIAŁYWANIEM 29
6. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, UCIĄŻLIWOŚCI I ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA 29
7. IDENTYFIKACJA ŹRÓDEŁ ODDZIAŁYWAŃ, OCENA ODDZIAŁYWAŃ I PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO 30
7.1 Wpływ ze względu na emisję substancji do powietrza 30
7.2 Wpływ ze względu na wody powierzchniowe i podziemne 32
7.3 Wpływ na świat roślinny i zwierzęcy 33
7.4 Wpływ ze względu na emisję hałasu i wibracji 34
7.5 Wpływ na powierzchnię ziemi i gleby 36
7.6 Wpływ na krajobraz 36
7.7 Wpływ na klimat 37
7.8 Wpływ na zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne 37
7.9 Wpływ na ludzi 37
7.10 Wpływ na obszary Natura 2000 38
7.11 Zależności między poszczególnymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy 38
8. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO 38
9. METODY ZAPOBIEGANIA, OGRANICZENIA LUB KOMPENSACJI PRZYRODNICZEJ NEGATYWNYCHODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU 39
10. PROPOZYCJE MODYFIKACJI USTALEŃ PLANU 39
11. PODSUMOWANIE 39
12. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA 40

1. WPROWADZENIE

Niniejsze opracowanie powstało dla potrzeb miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w dzielnicy Śródmieście m. Sanoka pomiędzy ulicami: Zamkowa, Żwirki i Wigury, Mickiewicza, Kościuszki, 3-go Maja i Rynek – o nazwie „Śródmieście – II".

Ustalenia planu dotyczą obszaru określonego w zał. nr 1 do Uchwały Nr XII / 94 / 11 Rady Miasta Sanoka z dnia 21 lipca 2011 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia ***Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego terenu położonego w dzielnicy Śródmieście m. Sanoka, o nazwie "Śródmieście – II***" , obejmujące tereny o powierzchni ok. 15,0 ha.

Plan sporządzono w Architektoniczno – Urbanistycznej Pracowni M.A.M., Kraków.

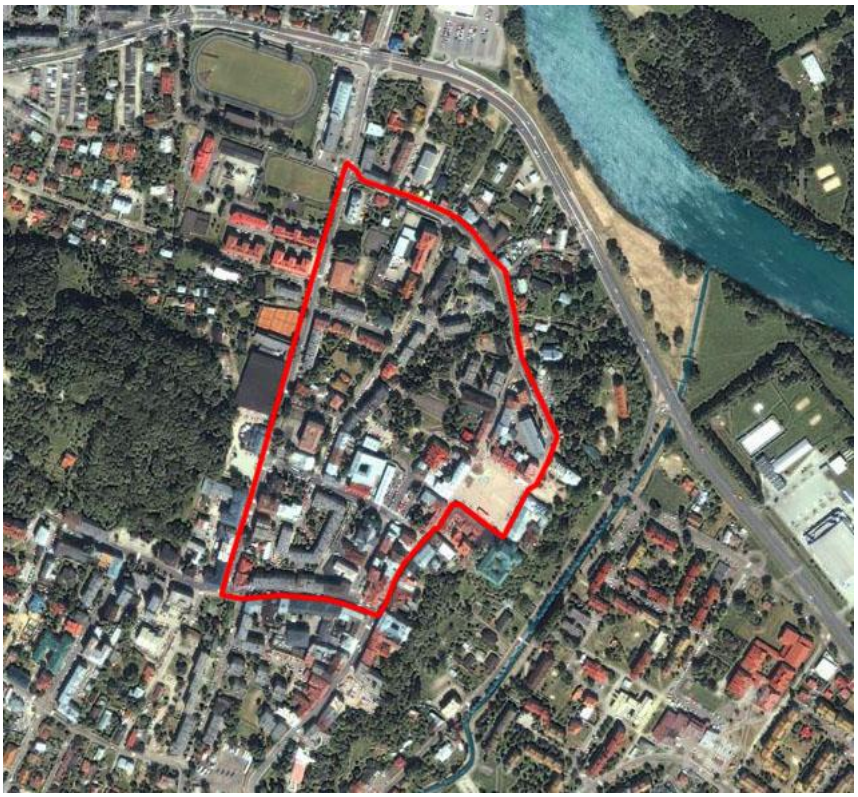

Zasięg przestrzenny opracowania.

1.1 Podstawa prawna

Podstawą prawną sporządzenia prognozy są:

- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. „O planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym art. 17 pkt 4 i 10 (Dz. U. Nr 80 poz. 717 z późniejszymi zmianami)
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r „Prawo ochrony środowiska" (Dz. U. Nr 62 poz. 627 z pózn. zmianami)
- ustawa z dnia 3 października 2008r. „O udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko" art. 46 ust. 1 i art. 51 (Dz. U. Nr 199, poz. 1227) obowiązująca od dnia 15 listopada 2008 roku.

Na podstawie wyżej wymienionej ustawy organ administracji publicznej opracowujący projekt planu zagospodarowania przestrzennego ma obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko (art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku).

Zakres i szczegółowe warunki, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego określone zostały w art. 51 ust. 2 pkt 1, 2 i 3 i art. 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r.

1.2 Założenia i metody sporządzania opracowania

W prognozie przyjęto założenie oceny przewidywanych zmian w środowisku w odniesieniu do stanu istniejącego oraz na ile realizacja ustaleń planu pozwoli zachować walory środowiska, spotęguje lub osłabi istniejące zagrożenia czy może stworzy nowe szanse dla ukształtowania właściwej jakości środowiska.

Zadanie to wymaga analizy procesów i zjawisk zachodzących w środowisku przy uwzględnieniu zmian w szeroko rozumianym otoczeniu.

Analizy przeprowadzone w ramach prognozy oparto na założeniach, że stanem odniesienia dla prognozy są:

- istniejący stan środowiska przyrodniczego i zagospodarowania terenu przedstawiony w opracowaniu ekofizjograficznym;
- uwarunkowania wynikające z realizacji ustaleń mpzp;
- ustalenia kierunków zagospodarowania określone w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Krasnobród;
- działania związane z realizacja sieci infrastruktury technicznej na omawianym terenie, zgodne z zasadami przyjętymi w opracowanym planie.

Oceny możliwych zmian poszczególnych elementów środowiska dokonano w oparciu o analizę ich funkcjonowania w istniejącej strukturze przestrzennej.

Kolejnym etapem jest analiza funkcjonowania środowiska pod wpływem zmian, jakie nastąpią na skutek realizacji ustaleń planu.
Opracowanie złożone jest z następujących części:

- przedstawienie ustaleń projektu planu zagospodarowania przestrzennego;
- odniesienie się do ustaleń Studium;
- przedstawienie stanu środowiska;
- istniejące problemy ochrony środowiska w odniesieniu do realizacji ustaleń planu dotyczące obszarów objętych ochrona zgodnie z ustawa „O ochronie przyrody";
- wpływ realizacji planu na cele ochrony środowiska na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym;
- analiza przewidywanego oddziaływania realizacji ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska wraz z określeniem ich czasu trwania, możliwego zasięgu, w tym także wpływu na zdrowie i warunki życia mieszkańców miasta.

Etapem końcowym jest ocena skutku, czyli wynikowego stanu komponentów środowiska, powstałego na skutek przemian w jego funkcjonowaniu, spowodowanych realizacją ustaleń planu oraz sformułowanie propozycji zmian lub alternatywnej wersji ustaleń, wynikających z troski o osiągnięcie możliwie korzystnego stanu środowiska w warunkach projektowanego zagospodarowania przestrzennego obszaru.

1.3 Materiały wejściowe

1. Uchwała Rady Miasta Sanoka Nr XII/94/11 z dnia 21 lipca 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w dzielnicy Śródmieście m. Sanoka, o nazwie " Śródmieście - II".
2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Sanoka, uchwalone uchwałą Nr XV/109/1999 Rady Miasta Sanoka z dnia 29 czerwca 1999 roku, z późn. zm.
3. Kondracki J., *Geografia regionalna Polski*, PWN, Warszawa, 2000.
4. Klimaszewski M. *Geomorfologia*. PWN, Warszawa.
5. www.wios.rzeszow.pl – *Raport o stanie środowiska w województwie podkarpackim w 2011 roku*, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie, Rzeszów, 2012
6. www.wios.rzeszow.pl – *Ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim w 2011 roku*, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie, Rzeszów, 2012.
7. *Program ochrony środowiska województwa lubelskiego na lata 2012-2017 z perspektywą do roku 2021*. Zarząd Województwa Lubelskiego. Lublin 2012.
8. Mapa Geośrodowiskowa Polski (1:50 000) – arkusz 1041 „Sanok”, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2007.
9. Mapa Hydrogeoligiczna Polski (1:50 000) – arkusz 1041 „Sanok” Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 1998.
10. Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski 1:50 000.
11. Mapa topograficzna w skali 1 10 000 w rejonie obszaru opracowania, Główny Geodeta Kraju
12. Opracowanie ekofizjograficzje.
13. Projekt planu dostarczony przez zespół projektowy.
14. geoserwis.gdos.gov.pl - Obszar chronione
15. www.econet.pl – Econet Polska, Koncepcja krajowiej sieci okologicznej Fundacja IUCN

2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1 Cele sporządzenia dokumentu

Jako podstawowy cel planu przyjęto potrzebę porządkowania przestrzeni przez ustanowienie regulacji prawnych zapewniających możliwość kształtowania ładu przestrzennego w terenach przeznaczonych dla rozwoju funkcji mieszkaniowych oraz usługowych.

2.2 Struktura dokumentu

Ustalenia planu zostały sformułowane w czterech rozdziałach. W niniejszym opracowaniu omówiono trzy pierwsze. Ostatni, zawiera przepisy końcowe, które nie odnoszą się do możliwych oddziaływań ustaleń planu na środowisko. Kolejnymi opisanymi rozdziałami dokumentu (do których odnosi się całość opracowania) są:

1. **Rozdział I** – „Przepisy ogólne”, zawierający:
   1. informacje o dokumencie,
   2. definicje terminów i pojęć, zastosowanych w treści ustaleń.

2. **Rozdział II** – „Ustalenia obowiązujące na całym obszarze planu” zawierający:
   1. Zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz zasady kształtowania zabudowy.
   2. Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego
   3. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków
   4. Zasady kształtowania przestrzeni publicznych
   5. Zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemu komunikacyjnego.
   6. Zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej.

3. **Rozdział III** – „Ustalenia Ustalenia szczegółowe, dotyczące przeznaczenie terenów i zasad ich zagospodarowania”.

4. **Rozdział IV** – „Przepisy końcowe”.

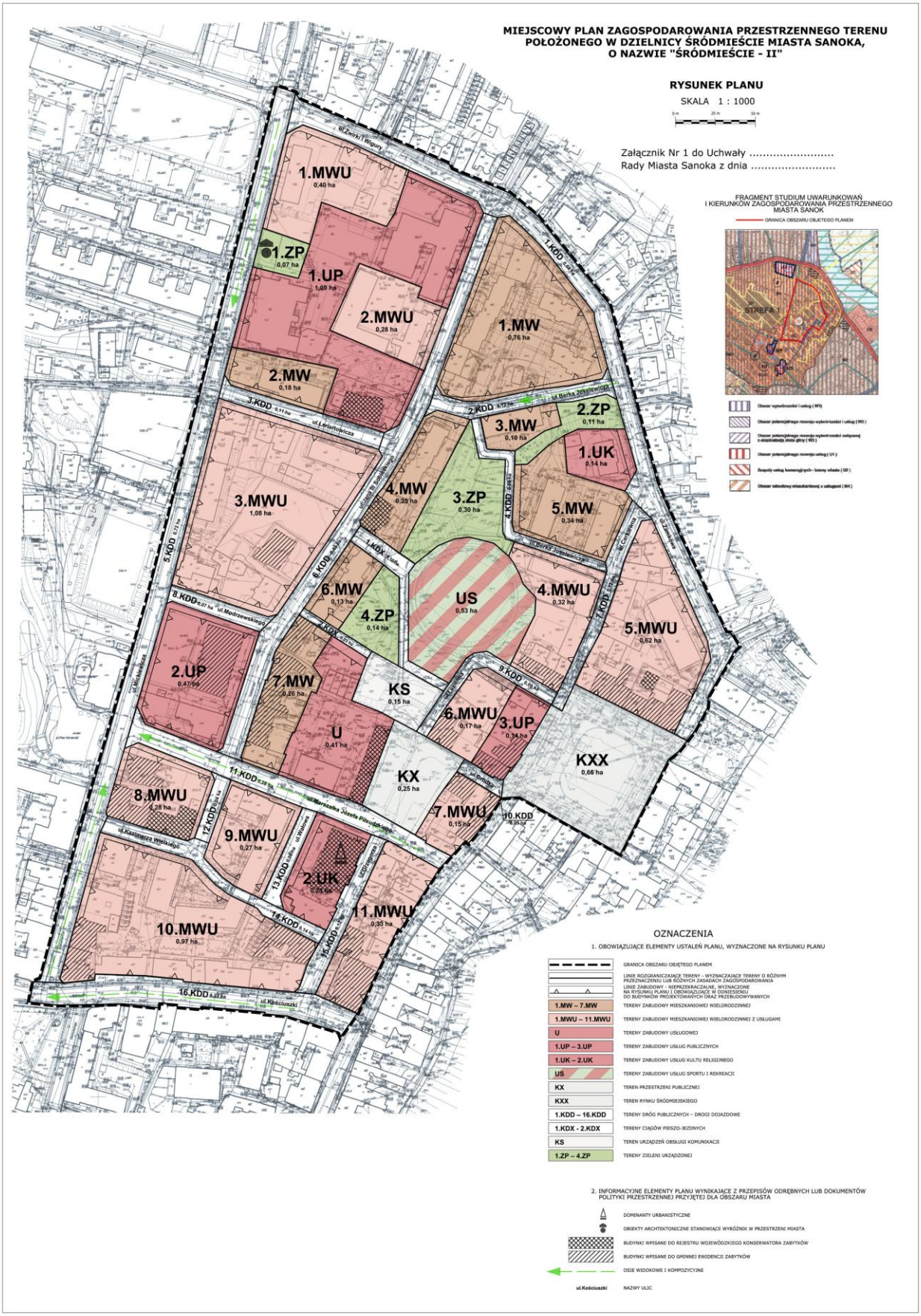
MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO TERENU POŁOŻONEGO W DZIELNICY ŚRÓDMIEŚCIE MIASTA SANOKA, O NAZWIE "ŚRÓDMIEŚCIE - II"
RYSUNEK PLANU
SKALA 1 : 1000
Załącznik Nr 1 do Uchwały .....
Rady Miasta Sanoka z dnia .....
FRAGMENT STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA SANOK
GRANICA OBSZARU OBJĘTEGO PLANEM
STREFA I
1.MWU 0,40 ha
1.ZP 0,07 ha
1.UP 1,09 ha
2.MWU 0,28 ha
2.MW 0,18 ha
1.MW 0,76 ha
2.ZP 0,11 ha
3.MW 0,10 ha
1.UK 0,14 ha
3.MWU 1,08 ha
4.MW 0,23 ha
3.ZP 0,30 ha
5.MW 0,34 ha
6.MW 0,13 ha
4.ZP 0,14 ha
US 0,53 ha
4.MWU 0,32 ha
5.MWU 0,62 ha
2.UP 0,47 ha
7.MW 0,26 ha
KS 0,15 ha
6.MWU 0,17 ha
3.UP 0,14 ha
U 0,41 ha
KXX 0,66 ha
KX 0,25 ha
8.MWU 1,28 ha
7.MWU 0,15 ha
10.KDD
9.MWU 0,27 ha
2.UK 0,21 ha
11.MWU 0,35 ha
10.MWU 0,97 ha
1.KDD
2.KDD
3.KDD
4.KDD
5.KDD
6.KDD
7.KDD
8.KDD
9.KDD
11.KDD
12.KDD
13.KDD
14.KDD
15.KDD
16.KDD
1.KDX
2.KDX
ul.Żwirki i Wigury
ul.Berka Joselewicza
ul.Lelatolicza
ul.Marszałka Józefa Piłsudskiego
ul.Zamkowa
ul.Cieszkowa
ul.Medrzewskiego
ul.Wolowska
ul.Kazimierza Wielkiego
ul.Kościuszki
OZNACZENIA
1. OBOWIĄZUJĄCE ELEMENTY USTALEŃ PLANU, WYZNACZONE NA RYSUNKU PLANU
GRANICA OBSZARU OBJĘTEGO PLANEM
LINIE ROZGRANICZAJĄCE TERENY – WYZNACZAJĄCE TERENY O RÓŻNYM PRZEZNACZENIU LUB RÓŻNYCH ZASADACH ZAGOSPODAROWANIA
LINIE ZABUDOWY – NIEPRZEKRACZALNE, WYZNACZONE NA RYSUNKU PLANU I OBOWIĄZUJĄCE W ODNIESIENIU DO BUDYNKÓW PROJEKTOWANYCH ORAZ PRZEBUDOWYWANYCH
1.MW – 7.MW TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ
1.MWU – 11.MWU TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ Z USŁUGAMI
U TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ
1.UP – 3.UP TERENY ZABUDOWY USŁUG PUBLICZNYCH
1.UK – 2.UK TERENY ZABUDOWY USŁUG KULTU RELIGIJNEGO
US TERENY ZABUDOWY USŁUG SPORTU I REKREACJI
KX TEREN PRZESTRZENI PUBLICZNEJ
KXX TEREN RYNKU ŚRÓDMIEJSKIEGO
1.KDD – 16.KDD TERENY DRÓG PUBLICZNYCH – DROGI DOJAZDOWE
1.KDX - 2.KDX TERENY CIĄGÓW PIESZO-JEZDNYCH
KS TEREN URZĄDZEŃ OBSŁUGI KOMUNIKACJI
1.ZP – 4.ZP TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ
2. INFORMACYJNE ELEMENTY PLANU WYNIKAJĄCE Z PRZEPISÓW ODRĘBNYCH LUB DOKUMENTÓW POLITYKI PRZESTRZENNEJ PRZYJĘTEJ DLA OBSZARU MIASTA
DOMINANTY URBANISTYCZNE
OBIEKTY ARCHITEKTONICZNE STANOWIĄCE WYRÓŻNIK W PRZESTRZENI MIASTA
BUDYNKI WPISANE DO REJESTRU WOJEWÓDZKIEGO KONSERWATORA ZABYTKÓW
BUDYNKI WPISANE DO GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW
OSIE WIDOKOWE I KOMPOZYCYJNE
ul.Kościuszki NAZWY ULIC

2.3 Przeznaczenie terenów

Pod względem funkcjonalnym plan przewiduje przeznaczenie terenu pod następujące rodzaje użytkowania (podane symbole oznaczeń i zastosowane nazewnictwo na rysunku planu fig.1):

MW – TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ

Przeznaczenie podstawowe:

zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna.

Przeznaczenie uzupełniające obejmuje:

- *wewnętrzne drogi dojazdowe, podjazdy i podejścia do budynków oraz miejsca parkingowe niezbędne do obsługi zabudowy – nie wyznaczone na rysunku planu;* (w terenach 1.MW, 4.MW, 5.MW)
- *podjazdy i podejścia do budynków oraz miejsca parkingowe niezbędne do obsługi zabudowy – nie wyznaczone na rysunku planu;* (w terenach 2.MW, 3. MW, 6.MW, 7.MW)
- *urządzenia sportu i rekreacji oraz miejsca zabaw dla dzieci związane z przeznaczeniem podstawowym;* (w terenach 1.MW, 2.MW, 5.MW)
- *ogrody ozdobne oraz zieleń spełniająca funkcję izolacji optycznej i akustycznej wraz z obiektami małej architektury;*
- *sieci i urządzenia infrastruktury technicznej.*

MWU – TERENY ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ Z USŁUGAMI

Przeznaczenie podstawowe:

zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna z usługami.

Przeznaczenie uzupełniające obejmuje:

- *wewnętrzne drogi dojazdowe, podjazdy i podejścia do budynków oraz miejsca parkingowe niezbędne do obsługi zabudowy – nie wyznaczone na rysunku planu;* (w terenach 1.MWU, 3.MWU, 5.MWU, 10.MWU)
- *podjazdy i podejścia do budynków oraz miejsca parkingowe niezbędne do obsługi zabudowy – nie wyznaczone na rysunku planu;* (w terenach 2.MWU, 4.MWU, 6.MWU, 7.MWU, 8.MWU, 9.MWU, 11.MWU)
- *urządzenia sportu i rekreacji oraz miejsca zabaw dla dzieci związane z przeznaczeniem podstawowym;* (w terenach 1.MWU, 2.MWU, 3.MWU, 4.MWU, 10.MWU, 11.MWU)
- *ogrody ozdobne oraz zieleń spełniająca funkcję izolacji optycznej i akustycznej wraz z obiektami małej architektury;*
- *sieci i urządzenia infrastruktury technicznej.*

U – TEREN ZABUDOWY USŁUGOWEJ

Przeznaczenie podstawowe:

zabudowa usługowa.

Przeznaczenie uzupełniające obejmuje:

- *wewnętrzne drogi dojazdowe, miejsca parkingowe, chodniki, podejścia i podjazdy do budynków;*
- *zieleń ozdobna oraz zieleń o charakterze izolacji optycznej i akustycznej;*
- *urządzenia i sieci infrastruktury technicznej.*

UP – TERENY ZABUDOWY USŁUG PUBLICZNYCH

Przeznaczenie podstawowe:

zabudowa usług publicznych.

Przeznaczenie uzupełniające obejmuje:

- *wewnętrzne drogi dojazdowe, miejsca parkingowe, chodniki, podejścia i podjazdy do budynków;* (w terenach 1.UP, 2.UP)
- *podjazdy i podejścia do budynków oraz miejsca parkingowe niezbędne do obsługi zabudowy – nie wyznaczone na rysunku planu;* (w terenie 3.UP)
- *zieleń ozdobna oraz zieleń o charakterze izolacji optycznej i akustycznej;*
- *urządzenia i sieci infrastruktury technicznej.*

UK – TERENY ZABUDOWY USŁUG KULTU RELIGIJNEGO

Przeznaczenie podstawowe:

zabudowa usług kultu religijnego.

Przeznaczenie uzupełniające obejmuje:

- *podjazdy i podejścia do budynków oraz miejsca parkingowe niezbędne do obsługi zabudowy – nie wyznaczone na rysunku planu;*
- *zieleń ozdobna oraz zieleń o charakterze izolacji optycznej i akustycznej;* (w terenie 1.UK)
- *zieleń ozdobna oraz zieleń o charakterze izolacji optycznej i akustycznej z elementami małej architektury;* (w terenie 2.UK)
- *urządzenia i sieci infrastruktury technicznej.*

US – TEREN ZABUDOWY USŁUG SPORTU I REKREACJI

Przeznaczenie podstawowe:

zabudowa usług sportu i rekreacji.

Przeznaczenie uzupełniające obejmuje:

- *podjazdy i podejścia do budynków oraz miejsca parkingowe niezbędne do obsługi zabudowy – nie wyznaczone na rysunku planu;*
- *zieleń ozdobna oraz zieleń o charakterze izolacji optycznej i akustycznej z elementami małej architektury;*
- *urządzenia i sieci infrastruktury technicznej.*

KX – TEREN PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

Przeznaczenie podstawowe:

plac miejski, z następującym wyposażeniem: jezdnie, chodniki, pasy i zatoki postojowe, pasy zieleni, przejścia piesze i przejazdy rowerowe, zatoki przystankowe, perony i zadaszenia przystankowe), wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną (odwodnienie, oświetlenie, urządzenia zabezpieczenia, oznakowania i sterowania ruchem oraz służące ograniczaniu uciążliwości komunikacyjnej).

Przeznaczenie uzupełniające obejmuje:

- *zieleń ozdobną typu parkowego wraz z obiektami małej architektury;*
- *sieci, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej.*

KXX – TEREN RYNKU ŚRÓDMIEJSKIEGO

Przeznaczenie podstawowe:

plac miejski, z następującym wyposażeniem: jezdnie, chodniki, pasy i zatoki postojowe, pasy zieleni, przejścia piesze i przejazdy rowerowe, zatoki przystankowe, perony i zadaszenia przystankowe), wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną (odwodnienie, oświetlenie, urządzenia zabezpieczenia, oznakowania i sterowania ruchem oraz służące ograniczaniu uciążliwości komunikacyjnej).

Przeznaczenie uzupełniające obejmuje:

- *zieleń ozdobną wraz z obiektami małej architektury;*
- *sieci, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej.*

ZP – TERENY ZIELENI URZĄDZONEJ

Przeznaczenie podstawowe:

1.ZP - zieleń urządzona typu „skwer miejski";

2.ZP - urządzenia placu zabaw, sportu i rekreacji w zieleni urządzonej typu parkowego;

3.ZP i 4.ZP - urządzenia gastronomii na tzw. „wolnym powietrzu" z elementami małej architektury - w zieleni urządzonej typu parkowego.

Przeznaczenie uzupełniające obejmuje:

- *drogi wewnętrzne, ścieżki piesze i rowerowe, dojścia i dojazdy do terenów otaczających - nie wyznaczone na rysunku planu;*
- *sieci, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej.*

KDD – TERENY DRÓG PUBLICZNYCH - DROGI DOJAZDOWE

Przeznaczenie podstawowe:

drogi dojazdowe, z wyposażeniem dostosowanym do ich klas techniczno-użytkowych (jezdnia, chodniki, ścieżki rowerowe, zatoki postojowe, pasy zieleni, przejścia piesze i przejazdy rowerowe,) wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną (odwodnienie, oświetlenie, urządzenia zabezpieczenia, oznakowania i sterowania ruchem oraz służące ograniczaniu uciążliwości komunikacyjnych.).

Przeznaczenie uzupełniające obejmuje:

- *sieci, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej nie związanej funkcjonalnie z drogami;*
- *obiekty małej architektury;*
- *zieleń w postaci powierzchni trawiastych, krzewów i drzew.*

KDX – TERENY CIĄGÓW PIESZO-JEZDNYCH

Przeznaczenie podstawowe:

ciągi pieszo-jezdne stanowiące uzupełnienie podstawowego układu komunikacyjnego.

Przeznaczenie uzupełniające obejmuje:

- *ścieżki rowerowe w ruchu ogólnym po jezdniach ulicy wewnętrznej;*
- *ciągi, obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej nie związanej funkcjonalnie z drogami;*
- *obiekty małej architektury.*

KS – TEREN URZĄDZEŃ OBSŁUGI KOMUNIKACJI

Przeznaczenie podstawowe:

wielopoziomowe garaże podziemne i parkingi dla pojazdów komunikacji samochodowej.

Przeznaczenie uzupełniające obejmuje:

- *wewnętrzne drogi dojazdowe nie wrysowane na rysunku planu, chodniki, podejścia i podjazdy;*
- *zieleń izolacyjną oraz ozdobną z elementami małej architektury;*
- *urządzenia i sieci infrastruktury technicznej.*

2.4 Wskaźniki zainwestowania

Tab. Wskaźniki zainwestowania wyznaczone w planie.

Teren	Min. powierzchnia nowo wydzielanych działek budowlanych [m^2]	Pow. zabudowy w stosunku do pow. działki lub terenu inwestycji [%]	Wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej [%]	Wysokość budynków [m]
1.MW	-	40	30	15
2.MW	-	60	5	15
3.MW	-	80	5	15
4.MW, 5.MW	-	60	10	15
6.MW, 7.MW	-	70	10	15
1.MWU, 3.MWU	-	40	20	12
2.MWU	-	40	30	12
4.MWU	-	60	10	12
5.MWU	-	70	5	12
6.MWU, 7.MWU, 8.MWU, 9.MWU	-	80	5	12
10.MWU	-	60	20	18
11.MWU	-	80	5	18
U	-	60	10	12
1.UP, 2.UP	-	60	20	12
3.UP	-	80	5	12
1.UK	-	60	20	12
2.UK	-	70	5	12
US	-	80	10	12

* - nie licząc kominów i elementów instalacji technologicznych związanych z przeznaczeniem podstawowym

2.5 Zasady zainwestowania

Zasady zainwestowania w ustaleniach planu sformułowano w dwóch grupach. Jednej odnoszącej się do całego obszaru planu jako zasady główne (ustalenia ogólne) obowiązujące niezależnie od funkcji. Druga grupa, to zasady sformułowane w odniesieniu do przypisanej terenowi funkcji.

Zasady, których zastosowanie związane jest z możliwymi oddziaływaniami na środowisko (zarówno powodujące przekształcenia, jak i zabezpieczające) zostały omówione w dalszej części opracowania.

2.6 Powiązania z innymi dokumentami - ocena zgodności ustaleń projektu planu ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta

Obszar objęty planem sklasyfikowany został Studium studium jako **STREFA ŚRÓDMIEJSKA.** W jej obrębie występują tereny zabudowy śródmiejskiej (M1) oraz obszar rewitalizacji centrum i Zespołu Stromiejskiego (RC).

Studium zalicza również Rynek oraz plac św. Jana oraz Trakt Królewski do reprezentacyjnych przestrzeni publicznych.

Północno-zachodnia część obszaru objętego planem znajduje się w strefie ochrony ekspozycji Zespołu Staromiejsckiego, natomiast część południowo wschodnia w strefie ochrony dziedzictwa kulturowego.

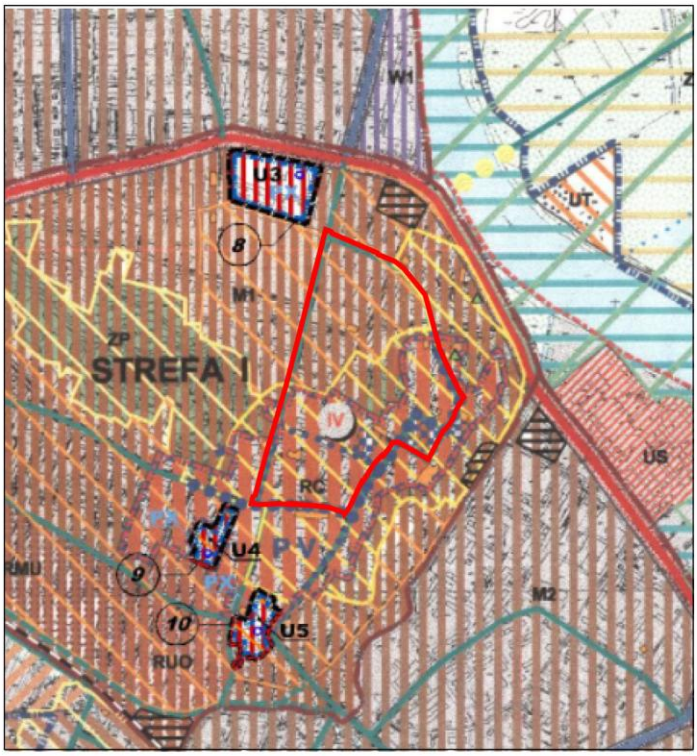

GRANICA OBSZARU OBJETEGO PLANEM

STREFA ŚRÓDMIEJSKA

obszar rewitalizacji centrum i Zespołu Staromiejskiego (RC)

obszar zabudowy śródmiejskiej (M1)

REPREZENTACYJNE PPRZESTRZENIE PUBLICZNE

Rynek, pl. św. Jana

Trakt Królewski (ul. Kościuszki, ul. 3 Maja, ul. Zamkowa)

OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I KRAJOBRAZU

strefa ochrony dziedzictwa kulturowego

strefa ochrony ekspozycji Zespołu Staromiejskiego

Fragmenty „Studium uwarunkowań …”.

Projekt planu zagospodarowania przestrzennego nie narusza ustaleń zawartych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Sanoka, proponowane zapisy nie spowodują modyfikacji polityki przestrzennej.

3. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

3.1 Położenie geograficzne i administracyjne

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski Kondrackiego opisywany teren położony jest w obrębie trzech jednostek fizyczno-geograficznych: Kotliny Jasielsko-Sanockiej, Pogórza Dynowskiego oraz Pogórza Bukowskiego. Kotlina Jasielska powstała na mało odpornych warstwach krośnieńskich w obrębie centralnej depresji karpackiej.

Według dziesiętnego systemu regionalizacji analizowany teren znajduje się w obrębie następujących jednostek:

- Prowincji: Karpaty i Podkarpacie (51)
- Prowincji: Zewnętrzne Karpaty Zachodnie (513)
- Makroregionu: Pogórze Środkowobeskidzkie (513.6)
- Mezoregionu: Kotlina Jasielsko-Sanocka (513.67).

Kotlina zajmuje wąskie, równoleżnikowe obniżenie terenu o przebiegu z południowego-wschodu na północny-zachód, obejmuje pas niskich wzgórz i kotlin o wysokościach ok. 290-300 m n.p.m., ograniczonym od południowego zachodu Pasmem Wiechy, należącym do Pogórza Bukowskiego i Kliszkowymi Wyżniami (472m n.p.m będącymi już pasmem wzgórz wewnątrz Dołów Jasielsko-Sanockich) i odgraniczające kotlinę od Kotliny Haczowskiej. Od północnego zachodu kotlinę ogranicza w południowej części Pasmo Olchowieckie Gór Słonnych należące do Gór Sanocko-Turczańskich, a na północ od Przełomu Sanu w Trepczy Masyw Kopacza i Wroczeń należące do Pogórza Dynowskiego. Kotlina na północnym zachodzie przechodzi w Kotlinę Haczowską (280-300 m n.p.m.) tworząc z pozostałymi Kotlinę Jasielsko-Sanocką (513.67) będącą częścią Dołów Jasielsko-Sanockich. Wzgórze Adamcza 408 m n.p.m. oddziela Północną część Kotliny Sanockiej od niewielkiej kotliny zajmowanej przez wsie Prusiek, Niebieszczany, Pobiedno, ograniczone Partyją Bukowicką 542 m. n.p.m., Pasmem Wiechy i Pasmem Żurawinki, opisywanej czasem jako fragment Kotliny Sanockiej. Południowo-wschodnią granicę kotliny stanowi pasmo boczne Pasma Wiechy z kulminacją Księża Góra 488 m n.p.m.i dalej wzgórze Kocaby do zwężenia doliny Sanu w okolicy Góry Sobień.Kotlina ograniczona jest od północy przełomowym odcinkiem Sanu pomiędzy Trepczą a Mrzygłodem.

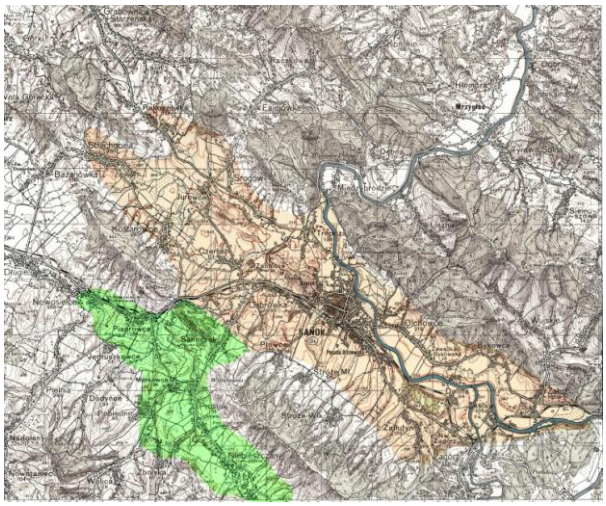

Orientacyjny zasięg Kotliny Sanockiej

Charakteryzowany w niniejszym opracowaniu obszar położony jest w centralnej części miasta Sanoka, w południowej części województwa podkarpackiego. Najstarsza część miasta leży na starym wzgórzu, którego częścią kulminacyjną jest Góra Parkowa o wysokości 364 m npm

3.2 Rzeźba i budowa geologiczna

Pod względem geologicznym cały obszar zminy Sanok należy do Karpat Zewnętrznych.

W rejonie Sanoka odsłaniają się na powierzchni trzy typy tektoniczne: śląska, podśląska i skolska. Każdą z tych jednostek charakteryzuje odmienne wykształcenie litologiczne i styl tektoniczny. Południową część rejonu Sanoka budują utwory jednostki śląskiej, natomiast północną – utwory jednostki podśląskiej i skolskiej. Występują tutaj takie elementy jak łupki, wierzchowce, piaskowce grodziskowe, pisakowce lgockie, łupki lgockie, warstwy gezowe, pstre łupki godulskie, pstre margle węglowickie, czerwone i zielone łupki paleogeńskie, warstwy menilitowe i inne utwory geologiczne.

Sanok i jego okolice rozciągające się na południe od miasta leżą w obrębie jednostki śląskiej, należącej do centralnej depresji karpackiej. Jednostkę tę w większości budują warstwy krośnieńskie, a utwory starsze występują jedynie u czoła jej nasunięcia. W kierunku północnym występuje fałd Grabownicy – Załuża, który nasunięte jest na jednostkę podśląską. Składa się z trzech drugorzędowych antyklinm w których ukazują się warstwy dolnokredowe budujące większość wzniesień na północ od Sanoka, oraz dwu synklin wypełnionych utworami górnej kredy i paleogenu. Jednostka podśląska, która pojawiła się na północ od Międzyborza jest wąska, silnie zaburzona, a poszczególne warstwy tworzą porozrywane bloki. Jednostka skolska obejmuje północną część terenu. Południową część miasta Sanoka oraz obszar położony na południe i południowy wschód budują warstwy krośnieńskie dolne. Są to piaskowce gruboławicowe z przewarstwieniami łupków szarych o miąższości kilkuset metrów. Na powierzchni terenu miejscami ukazują się piaskowce, najczęściej w korycie Sanu. Na zachód od Sanoka występują łupki jasielskie, a w sąsiedztwie ujścia Sanoczka do Sanu widoczne są pstre margle i łupki gondulskie oraz ławice stromo zapadających się ku północy warstw gezowych. Bliski kontakt trzech jednostek tektoniczncych jest przyczyną występowania znacznych osobliwości. Duża różnorodność litostratygraficzna i tektoniczna zdeterminowała takie komponenty środowiska przyrodniczego jak rzeźba terenu czy wykształcenie gleb.

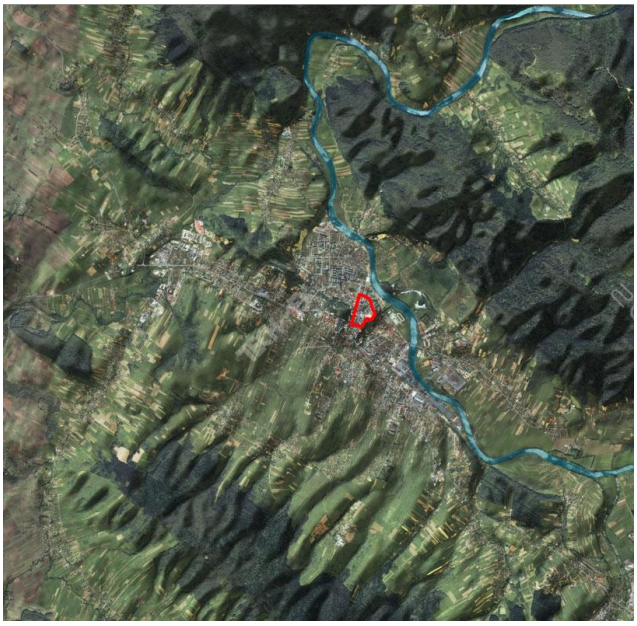

Położenie analizowanego obszaru w obrębie Kotliny Sanockiej

Dolina Sanu w okolicy Sanoka charakteryzuje się licznym zwężeniami i rozszerzeniami, Jest to efekt procesów korytowych i zróżnicowanej odporności skał, które zdeterminowały

współczesny kształt doliny. W poprzecznym przekroju doliny Sanu wyróżnia się kamieniec oraz cztery poziomy terasowe. W obrębia Sanoka dolina ma płaskie dno z dobrze wykształconymi terasami. Prawe zbocze jest wypukło-wklęsłe, porośnięte lasem, lewe natomiast jednostajnie nachylone, zużytkowane głównie pod zabudowę miasta. Na północ od Sanoka występuje pasmo Gór Słonych zbudowane z gruboławicowych piaskowców krośnieńskich i warstw inoceramowych.

ZAGROŻENIA OSUWISKOWE

Osuwisko to nagłe przemieszczenie się mas ziemnych, powierzchniowej zwietrzeliny i mas skalnych podłoża spowodowane siłami przyrody lub działalnością człowieka. Jest to jeden z rodzajów ruchów masowych, polegający na przesuwaniu się materiału skalnego lub zwietrzelinowego wzdłuż powierzchni poślizgu. W przypadku gdy proces ten jest powolny, nazywa się go spełzywaniem. Osuwiska występują najczęściej na stokach o nachyleniu 9-14°. Do ich powstawania przyczyniają się duże opady zarówno śniegu, jak i deszczu. Na terenie miasta Sanok tereny zagrożone osuwiskami znajdują się głównie w północno - zachodniej części.

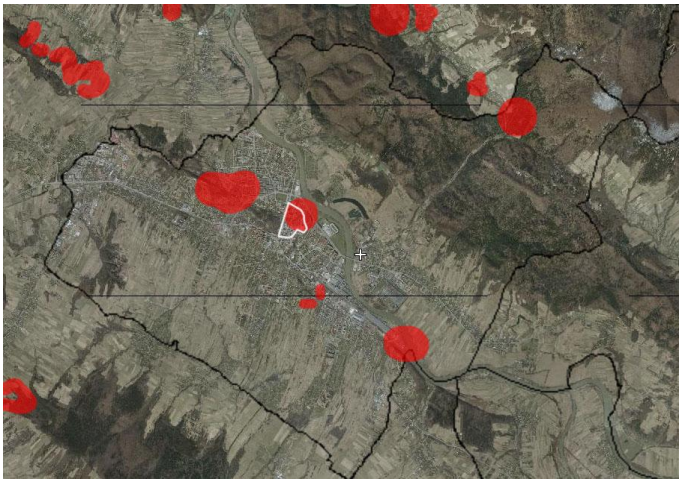

Tereny osuwiskowe w gminie Sanok (źródło: PUW).

3.3 Surowce mineralne

Pod względem Płaszczowinę śląską w rejonie Sanoka budują warstwy istebiańskie, łupki eoceńskie, warstwy menilitowe, które tworzą wąskie, niekiedy złuskowane antylkiny, często gazonośne i roponośne.

Ropa naftowa występje głównie w obrębie skał fliszu karpackiego. Rejon Sanoka, obok Krosna i Jasła, należy do obszaru o największym skupieniu złóż. Udokumentowane bilansowe zasoby ropy naftowej w województwie podkarpackim stanowią 1,8% zasobów krajowych w według krajowego rejestru ropa znajduje się w 28 udkumentowancych złożach, najczęściej jako kopalina towarzysząca złożom gazu ziemnego.

Gaz ziemny występuje w Karpatach i w obrębie Zapadliska Przedkarpackiego tworząc samodzielne złoża lub współwystępując z ropą naftową. Jest to gaz o bardzo dobrych parametrach, wysokometanowy. Na terenie podkarpacia znajduje się 81 udokumentowanych złóż, z czego zasoby wydobywalne stanowią 25,4% zasobów krajowych.

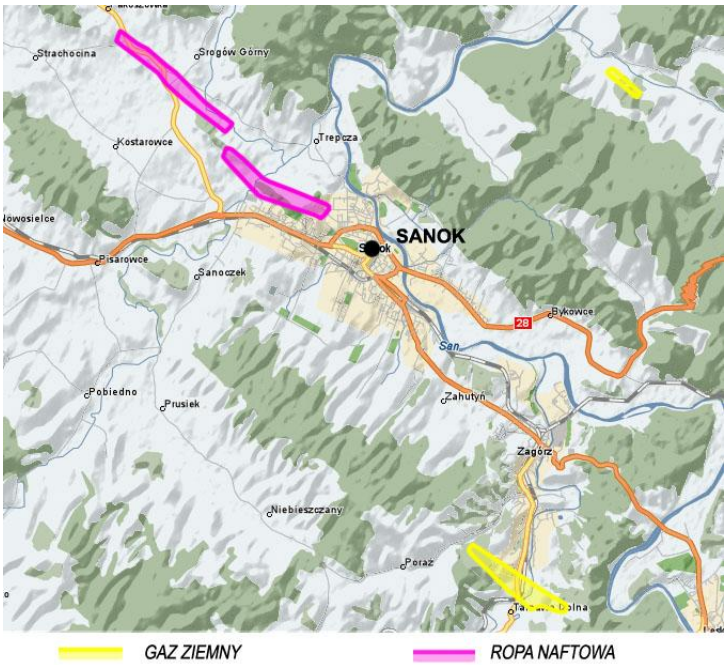

Udokumentowane złoża kopalin podstawowych w rejonie miasta Sanok

Na obszarze objętym opracowywanym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego nie wyznaczono obszaru ani terenu górniczego.

3.4 Gleby

Podłoże w większości budują grunty nośne nadajace się do bezpośredniego sadowienia budynków. W obrębie teras rzecznych piaski i żwiry, a w obrębie zrównań i stoków gliny deluwialne i wietrzeliny.

W części obszaru partie podłoża budują mady rzeczne wykształcone w postaci pyłków, glin zwięzłych i lokalnie namułów organicznych. Miąższość waha się w granicach od 1,0 do 5,0 m. Mady złożone są w wirach rzecznych, lokalnie na piaskach. Kompleks mad i żwirów rzecznych spoczywa bezpośrednio na utworach warstw skalnych.

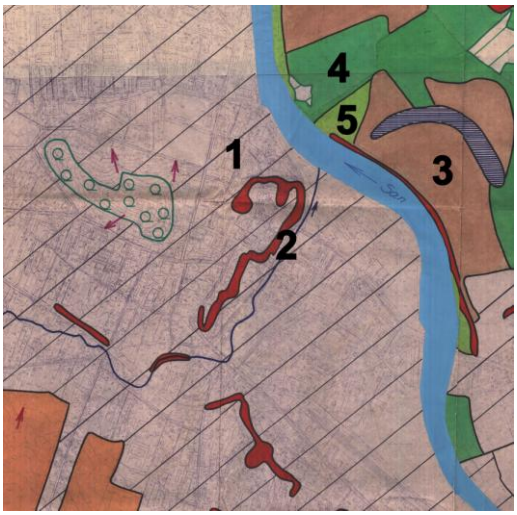

1 – tereny zabudowane, 2 – skarpy, formy terenu o stale zniszczonym profilu glebowym, 3 – mady rzeczne i gleby brunatne na stokach, 4 – użytki zielone trwałe, 5 – użytki zielone słabe.

W dolinie rzeki San wytworzyły się mady – gleby pyłowe gliniaste i pyłowe, które zaliczane są do III klasy bonitacyjnej. Charakteryzują się one dobrymi warunkami mechanicznymi i termiczno-wilgotnościowymi oraz posiadają dobry poziom próchniczny. Oprócz mad rzecznych w bezpośrednim sąsiedztwie analizaowanego obszaru znajdują się użytki zielone trwałe wytworzone na glebach klasy II-IIIb o dobrych stosunkach wilgotnościowych wytworzone na podłożu bogatym w składniki pokarmowe oraz użytki zielone słabe wytworzone na glebach o mniej korzystnych warunkach wilgotnościowych, nadmiernie przesuszone lub zawilgocone.

Według Dokumentacji fizjograficznej – Mapa glebowo-rolnicza teren objęty opracowaniem opisany jest jako teren zabudowany. W jego obrębie występują też skarpy, formy terenu o stale zniszczonym profilu glebowym.

3.5 Wody powierzchniowe

Analizowany obszar należy do zlewni rzeki San, która jest prawobrzeżnym dopływem Wisły.

Na obszarze objętym planem nie występują wody powierzchniowe. W bezpośrednim sąsiedztwie, od strony północno-wschodniej znajduje się rzeka San a od strony wschodniej Potok Płowiecki uchodzący bezpośrednio do Sanu.

Długość rzeki San wynosi 443,4 km. Główne źródła Sanu znajdują się na terytorium Ukrainy, na wschodnim stoku Piniaszkowego w Bieszczadach Zachodnich, na wysokości 843 m n.p.m., w pobliżu Przełęczy Użockiej. Na długości 55 km rzeka stanowi granicę państwa pomiędzy Polską i Ukrainą. Powierzchnia zlewni wynosi 16 861 km2, w tym 14 390 km2 znajduje się w Polsce, a 2471 km2 na Ukrainie.

San uchodzi do Wisły w 378 kilometrze jej biegu, licząc od połączenia Czarnej i Białej Wisełki, 11 km poniżej Sandomierza, na wysokości 138 m n.p.m. Najdłuższym dopływem Sanu jest Wisłok, którego główne źródło znajduje się na północno-wschodnim stoku Baby w Beskidzie Niskim. Ujście tej rzeki do Sanu znajduje się we wsi Dębno. Wśród prawostronnych dopływów Sanu najdłuższa jest Tanew, jej główne źródła znajdują się u zachodniego podnóża Wielkiego Działu we wsi Huta Złomy. Najniższe stany wód Sanu obserwuje się przeważnie w miesiącach letnio-jesiennych (wrzesień, październik), kiedy zmniejsza się ilość opadów, a także zimowych, kiedy występuje pokrywa śnieżna, a grunt jest zamarznięty. W obrębie zlewni Sanu zlokalizowane są dwa zbiorniki zaporowe: Solina i Myczkowce

Na podstawie mapy sozologicznej można stwierdzić, ze opisywany rejon znajduje się poza obszarem narażonym na wystąpienie powodzi.

Jakość wód powierzchniowych Została przedstawiona na podstawie opracowania; „Ocena jakości wód powierzchniowych w województwie małopolskim w roku 2010" publikowanym przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie. Monitoring wód powierzchniowych w województwie małopolskim realizowany był w roku 2010 zgodnie z „Programem państwowego monitoringu środowiska województwa małopolskiego na lata 2010-2012" w oparciu o przepisy ustawy Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001 r.

Wody Sanu wykorzystywane są do celów komunalnych oraz przemysłowych. Rzeka jest również źródłem zaopatrzenia w wodę pitną mieszkańców Sanoka. W rejonie miasta San jest odbiornikiem ścieków z dużej biologicznej oczyszczalni w Sanoku oraz ścieków przemysłowych min. z: Sanockich Zakładów Przemysłu Gumowego „Stomil-Sanok" S.A oraz Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Sanoku.
Największą presję na stan wód powierzchniowych wywiera emisja ścieków komunalnych (stwierdzona eutrofizacja w przebadanych wodach Sanu), sektor przemysłowy w skali województwa nie ma istotnego wpływu na jakość wód powierzchniowych.
Czynnikiem wywołującym presję w środowisku wodnym jest również znaczący pobór wód w gospodarce komunalnej oraz przemyśle występujące na rzece San w Sanoku.

San na odcinku od Zbiornika Solina do Przemyśla charakteryzuje się również tzw. silną zmianą jednolitych części wód (ich charakter został w znaczym stopniu zmieniony w następstwie w/w fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka.

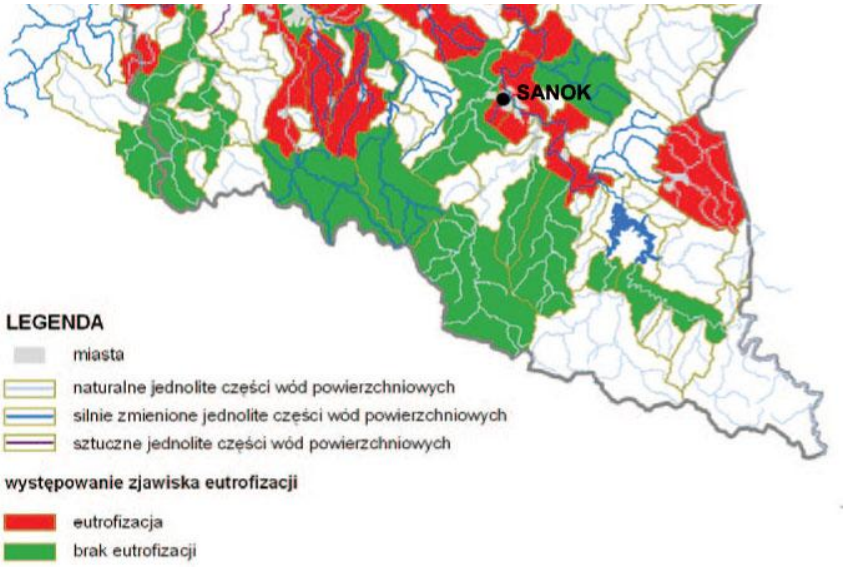

Stopien eutrofizacji wód powierzchniowych w latach 2008-2011

Stan ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych (potencjał ekologiczny w przypadku wód silnie zmienionych i sztucznych) wyznaczają elementy biologiczne, charakteryzujące występowanie w wodach różnych zespołów organizmów, wspomagane przez elementy hydromorfologiczne i elementy fizykochemiczne. Na klasyfikację stanu/potencjału ekologicznego wód powierzchniowych miał wpływ głównie stan elementów biologicznych (fitobentos – wartości indeksu okrzemkowego) oraz poziom zanieczyszczeń fizykochemicznych wspierających element biologiczny (azot Kjeldahla, azot azotanowy, fosfor ogólny, w mniejszym znacznie stopniu zanieczyszczenia organiczne i zawiesina ogólna).

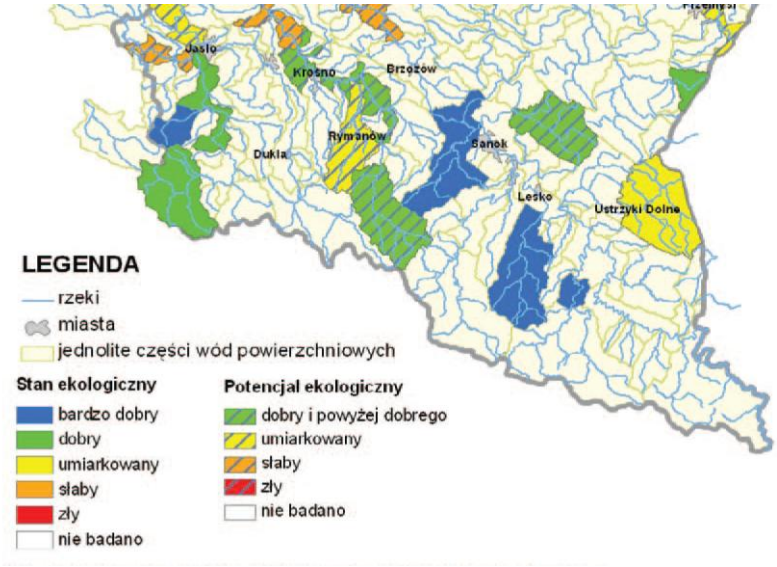

Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego jednolitych części wód powierzchniowych w województwie podkarpackim w 2011 roku

W obrębie zlewni 223 - San od Osławy do Tyrawki znajdują się dwa punkty pomiarowo-kontorlne: Sanoczek – Nagórzany oraz Tyrawka - Tyrawa Solna.
Wg prowadzonego monitoringu Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie w roku 2011 w punkcie Sanoczek-Nagórzany wody osiągnęły stan ekologiczny **bardzo dobry** odpowiadający I klasie czystości a w pukncie Tyrawka – Tyrawa Solna potencjał ekologiczny **dobry i powyżej dobrego**.

ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Największe ryzyko powodziowe na obszarze województwa podkarpackiego stwarzają rzeki: Wisła, Wisłoka, Wisłok i San. Wezbrania powodziowe tych cieków często powodują zalanie terenów o dużej powierzchni. Powódź, która wystąpiła w województwie podkarpackim w 2010 r., dowodzi, że jej głównymi przyczynami w regionie są długotrwałe i intensywne opady deszczu, występujące w okresie wiosennym i letnim. Powodzie i podtopienia wywoływane przez opady, są charakterystyczne dla niewielkich rzek i potoków o charakterze górskim. Wezbrania cieków górskich, w niedługim czasie powodują kulminację fali w odbiornikach tych cieków, to jest w największych podkarpackich rzekach: Sanie, Wisłoce, Wisłoku, a także w Wiśle.

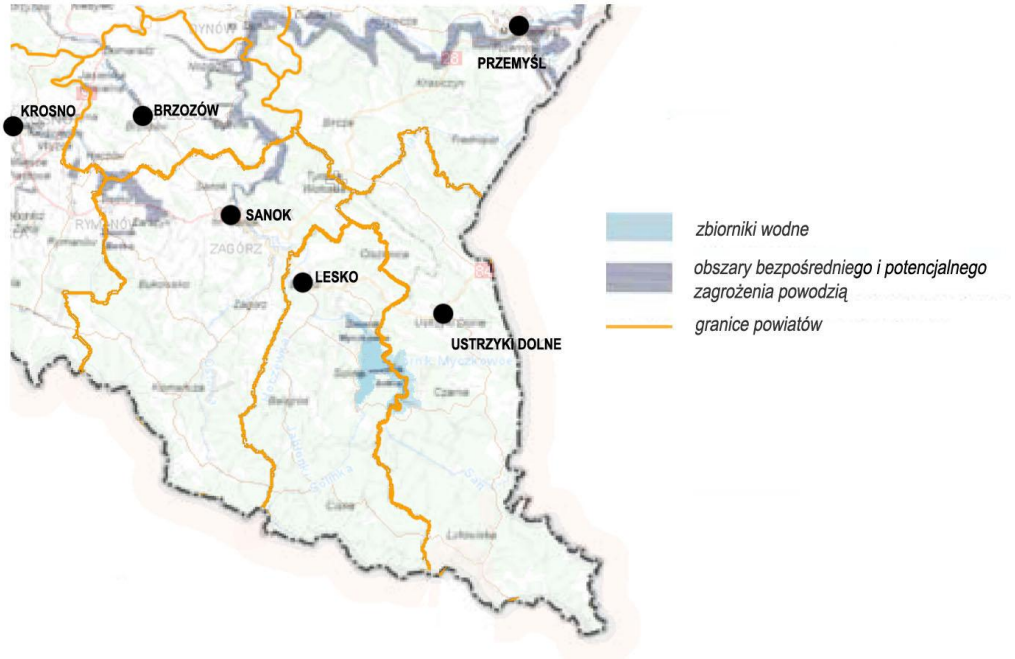

Obszary bezpośredniego i potencjalnego zagrożenia powodzią w województwie podkarpackim.

Wezbrania wiosenne, spowodowane są gwałtownym topnieniem pokrywy śnieżnej i charakteryzują się niższą kulminacją fal powodziowych oraz dłuższym czasem trwania. Występują one głównie w dorzeczu Wisły i Wisłoki. Na rzece San (odcinek Krzeszów - Wrzawy)m, rzece Wiśle (odcinek Rożniaty - Popowice) a także miejscowo na ciekach o słabym nurcie występują też wezbrania zatorowe - lodowe i śryżowe. Pewne ryzyko powodziowe w województwie istnieje w związku z ewentualnością wystąpienia fali awaryjnej, w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia zbiorników zaporowych Solina i Myczkowce na Sanie oraz zbiornika Besko na Wisłoku.

W przypadku rzeki San wraz z dopływami (Wołosaty, Solinka, Hoczewka, Wiar, Wisznia, Szkło, Tanew, Baryczka, Olszanka, Trzebośnica, Rudnia, Bukowa, Olszanka, Tarnawa, Jawornik, Lubaczówka) ryzyko powodziowe dotyczy obszaru o powierzchni ok. 553 km^2. W powiecie sanockim zagrożonych jest 22 miejscowości.

Analizowany obszar objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego z uwagi na rozlokowanie centrum miasta wysoczyźnie wznoszącej się 30m nad poziomem rzeki,

oblewającej swoimi wodami najstarszą jego część, **nie jest bezpośrednio narażony** na niebezpieczeństwo powodzi.

3.6 Wody podziemne

W obszarze miasta Sanoka można wydzielić dwa użytkowe poziomy wodonośne: czwartorzędowy i trzeciorzędowy (fliszowy). Oba poziomy pozostają często w związku hydraulicznym tworząc pierwszy, przypowierzchniowy poziom wód gruntowych. Stanowią one podstawę dla zaopatrzenia ludności, rolnictwa i przemysłu.

Wody podziemne na przeważającym obszarze miasta charakteryzują się dobrą jakością, naturalnym chemizmem oraz niewielkimi zmianami antropogenicznymi, odpowiadającymi jakościowo wodom przeznaczonym do celów pitnych i gospodarczych.

Analizowany teren położony jest w zasięgu głównego zbiornika wód podziemnych **GZWP nr 431 - Krosno (Bieszczady)**, jest to zbiornik fliszowy, obejmujący wodonośne piaskowce warstw krośnieńskich, zbiornik nie posiada udokumentowanych zasobów. Zbiornik ten w większości znajduje się w granicach jednolitej części wód podziemnych **JCWPd nr 158.**

Trzeciorzędowy poziom wodonośny w utworach fliszowych, ze względu na swoją specyficzną budowę, ma średni stopień zagrożenia. Poziom ten jest odwadniany przez źródła, zgrupowane w przyszczytowych partiach zboczy.

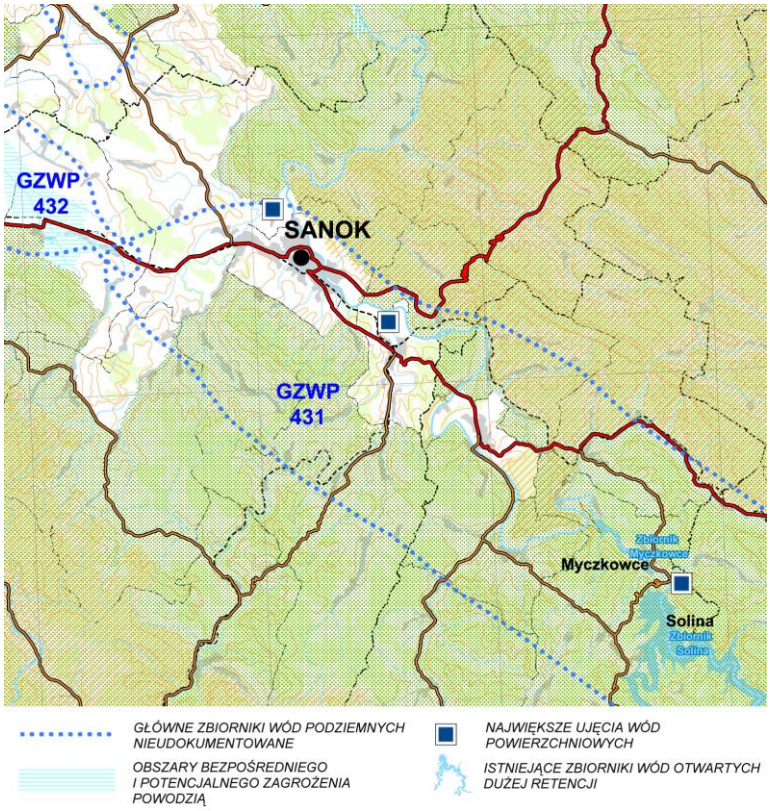

Zasięg Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 431 zajmującego całą powierzchnię omawianego obszaru („Raport o stanie zagospodarowania Województwa Podkarpackiego" PBPP w Rzeszowie, 2009)

Granice doliny Sanu pokrywają się w zasadzie z granicami czwartorzedowego, udokumentowanego zbiornika wód podziemych GZWP nr 430 Dolina Sanu, obejmującego utwory czwartorzędowe o zmiennej wodonośności. Zbiornik ten nie został w całości zatwierdzony.

Od zachodu analizowany obszar sąsiaduje z nieudokumentowanym zbiornikiem wód podziemnych GZWP nr 432 Dolina Rzeki Wisłok.

Obszar objęty zminą planu znajduje się w większości poza obszarami zagrożonymi podtopieniami. Jedynie niewielki fragment w północno-wschodnim narożnikiu znalazł się wewnątrz strefy zagrożenia wyznaczonej przez Państwową Służbę Hydrologiczną. Wyznaczone obszary nie są strefami zalewów wód powierzchniowych (powodzi), ale przedstawiają maksymalne możliwe zasięgi występowania podtopień, czyli położenia zwierciadła wody podziemnej blisko powierzchni terenu, co skutkuje podmokłościami, w rejonie i sąsiedztwie doliny rzecznej.

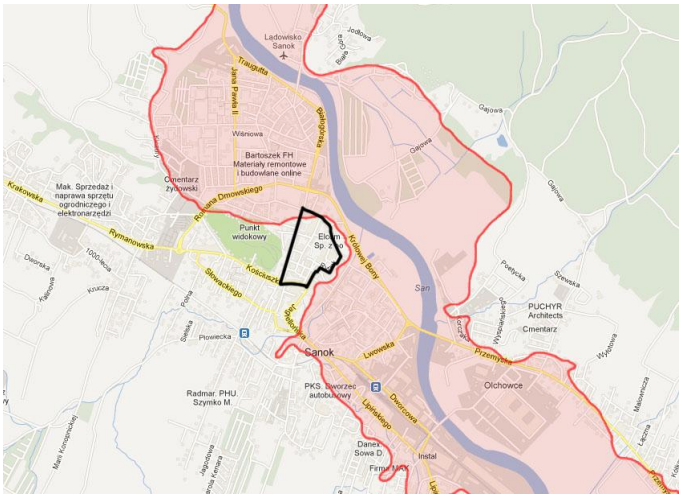

Zasięg obszaru zagrożonego podtopieniami zwierciadła wody podziemnej.

Monitoring jakości wód podziemnych jest systemem oceny stanu i oceny zmian stanu chemicznego wód podziemnych, polegającym na prowadzeniu w wybranych, reprezentatywnych punktach pomiarowych (otwory studzienne, piezometry, obudowane źródła), powtarzalnych pomiarów i badań, a także interpretacji wyników tych badań.
W 2011 r. na terenie województwa podkarpackiego badaniami monitoringowymi objęto jedynie obszar jednolitej część wód podziemnych o numerze 126, która została uznana za zagrożoną niespełnieniem określonych dla niej celów środowiskowych.

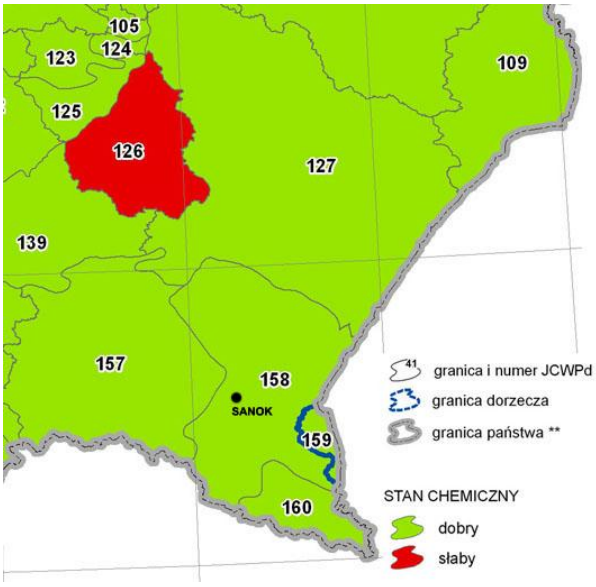

Ocena stanu chemicznego JCWPd wg danych z 2010 r.

Analizowany teren położony jest w zasięgu głównego zbiornika wód podziemnych GZWP nr 431 - Krosno (Bieszczady) znajdującego się w większości w granicach jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 158. W rejonie Sanoka znajdują się zarówno punkty monitorinu ilościowego jak i jakosciowego wód. Według raportu Inspekcji Ochrony Środowiska „Ocena stanu chemicznego i ilościowego jednolitych części wód podziemnych w 2010 r. Zarówno stan ilościowy wód [2005 r.] jak i stan ilościowy [2015 r.] oceniono jako dobry, stan jakościowy wód jako dobry. Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych – brak zagrożenia.

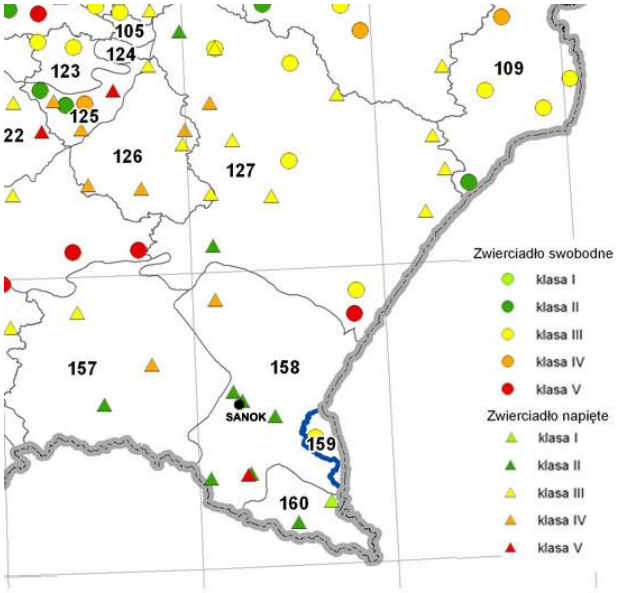

Klasy jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych opróbowanych w 2010 r. do oceny stanu chemicznego JCWPd.

3.7 Warunki klimatyczne i atmosferyczne

Na kształt klimatu w Sanoku i jego okolicach mają wpływ wyniesienia Pogórza i gór Beskidów. Klimat ma charakter podgórski i stosunkowo silnych cechach kontynentalnych. Kształtują go, w kolejności wpływu, masy powietrza polarno-morskiego (napływające z północnego zachodu), polarno-kontynentalnego (napływające z północnego wschodu) oraz arktycznego odgrywającego najmniejszą rolę.

W koncekwencji w Sanoku notuje się dobrą pogodę późnym latem i stosunkowo chłodne wiosny.

Przebieg średniej miesięcznej temperatury powietrza na stacji w Sanoku jest zróżnicowany. Minimum przypada w miesiącu styczniu, natomiast maksimum w lipcu. Średnia roczna temperatura powietrza z dziesięciolecia wyniosła 7,7°C. W rejonie opracowania występuje do 50 dni mroźnych oraz do 130 dni z przymrozkiem.

Opady należą do najobfitszych w Polsce. Największe notuje się w miesiącach: czerwiec, lipiec, sierpień. Ich amplituda waha się pomiędzy 100-120 mm. Minimum opadów przypada na miesiące zimowe: styczeń i luty i wynosi 40-50 mm miesięcznie. Łączna suma roczna opadów waha się od 737 do 912 mm.

Warunki anemologiczne uwarunkowane są m.in. kierunkiem przebiegu dolin. Największy udział mają wiatry z sektora zachodniego oraz południowego. Udział wiatrów południowych świadczy o dobrze rozwiniętej cyrkulacji fenowej zaś wiatry halne, jako stosunek przemieszczających się znad równin węgierskich przez Karpaty wielkich mas powietrza, wieją średnio przez kilka dni w roku. Towarzyszy im gwałtowny wzrost temperatury przy zmniejszeniu wilgotności powietrza, co zimą powoduje odwilż i topnienie śniegu.

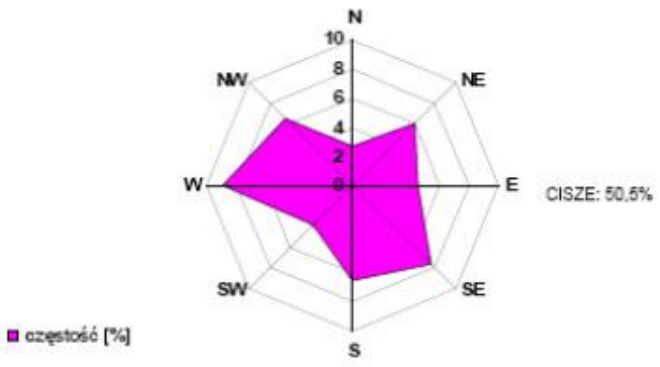

Częstotliwość występowania wiatrów z poszczególnych kierunków.

Podstawowymi źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza w Sanoku jest spalanie paliw dla celów bytowych oraz procesy technologiczne w zakładach przemysłowych. Stopień koncentracji źródeł na obszarze miasta i wielkości emisji są zróżnicowane. Największe skupienie punktowych źródeł emisji znajduje się w Sanoku. Są to kotłownie komunalne i zakłady przemysłowe, które emitują zanieczyszczenia powstające podczas prowadzonych procesów technologicznych oraz zanieczyszczenia energetyczne z zakładowych kotłowni przeznaczonych do celów grzewczych i technologicznych.

W strukturze emitowanych do powietrza substancji ze źródeł punktowych zdecydowanie przeważają zanieczyszczenia gazowe, głównie dwutlenek siarki i tlenek węgla pochodzące ze spalania paliw. Ponadto do atmosfery wprowadzane są z procesów energetycznych: tlenek węgla, dwutlenek węgla i pyły. Z procesów technologicznych, stosowanych w zakładach położonych głównie na terenie Sanoka, do powietrza emitowane są węglowodory alifatyczne i aromatyczne oraz metale ciężkie, przy czym emisja zanieczyszczeń technologicznych jest zdecydowanie mniejsza niż zanieczyszczeń powstających przy spalaniu paliw do celów energetycznych.

Oceny jakości powietrza, zgodnie z obowiązującymi przepisami, dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Klasyfikacja stref na potrzeby monitorowania jakości powietrza wykonywana jest pod kątem:

- ochrony zdrowia ludzi (w zakresie: SO_2, NO_2, pyłu PM10, ołowiu, CO, benzenu i O_3),
- ochrony roślin (w zakresie: SO_2, NO_2 i O_3).

Województwo podkarpackie podzielone zostało na 9 stref monitoringu. Gmina wiejska Sanok położona jest na obszarze strefy krośnieńsko-sanockiej. W 2008 roku w strefie krośnieńsko-sanockiej poziom substancji uwzględnianych w ocenie jakości powietrza, dokonywanej pod kątem spełnienia kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia, tj.: dwutlenku siarki, tlenku węgla, benzenu, ozonu, pyłu zawieszonego PM10 oraz zanieczyszczeń zawartych w pyle PM10: ołowiu, kadmu, niklu i arsenu nie przekraczał wartości dopuszczalnych. W przypadku benzo(a)piranu w pyle zawieszonym PM10 przekroczenia ustalonego progu docelowego stwierdzono we wszystkich punktach pomiarowych w województwie.

1. **NO_2 – 13-15 µg/m^3** – 32,5-37,5 % dopuszczalnego maksymalnego rocznego stężenia dwutlenku azotu w gminie Sanok.
W 2010 r. nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych norm na żadnej stacji monitoringu powietrza zlokalizowanej na obszarze województwa, co dało podstawę do zakwalifikowania stref do klasy A – wg kryterium ochrony zdrowia.

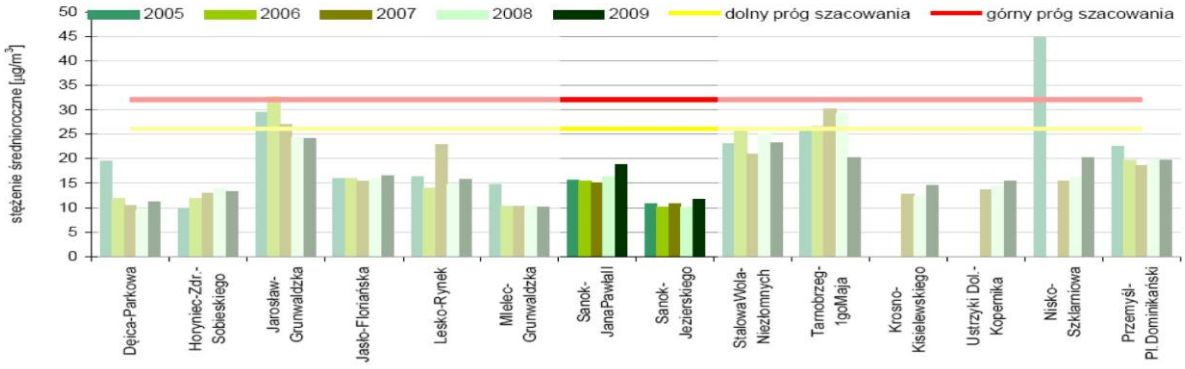

Dotrzymanie progów szacowania dla średniorocznego stężenia NO_2 w strefie podkarpackiej w latach 2005-2009.

2. **SO_2 – 4-6 µg/m^3** – 20-30 % dopuszczalnego maksymalnego rocznego stężenia dwutlenku siarki w gminie Sanok wg kryterium ochrony roślin
W 2010 r. nie przekroczono maksymalnego rocznego stężenia dwutlenku siarki wynoszącego 20 µg/m^3, obszar zakwalifikowany do klasy A dla dwutlenku siarki – kryterium ochrony zdrowia.

3. **pyl zawieszony PM10 – 22-27 µg/m^3** – 55-67,5 % dopuszczalnego maksymalnego rocznego zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego pyłem PM10 w gminie Sanok.
Na podstawie wyników badań w 2010 r. dokonano klasyfikacji stref w województwie podkarpackim ze względu na zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego pyłem PM10 w kryterium ochrony zdrowia. Strefy miasto Rzeszów i podkarpacka zaliczone zostały do klasy C.

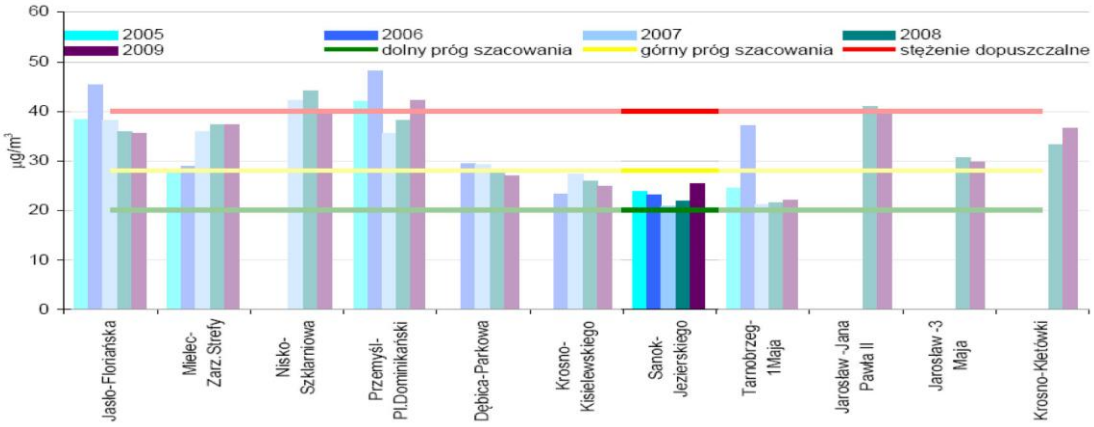

Dotrzymanie progów szacowania dla stężeń średniorocznych pyłu PM10 w strefie podkarpackiej w latach 2005-2009.

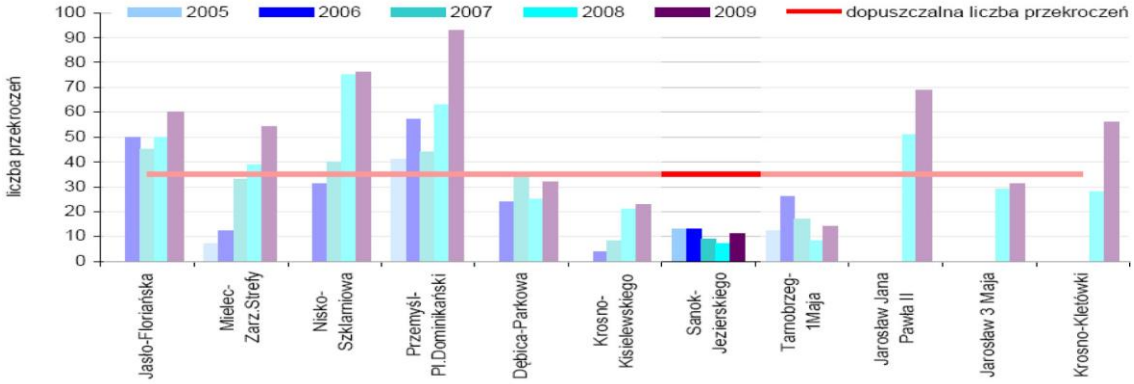

Przekroczenia wartości dopuszczalnej dla średniodobowych stężeń pyłu PM10 w strefie podkarpackiej w latach 2005-2009.

W ocenie jakości powietrza w województwie podkarpackim za rok 2010 r. w zakresie tlenku węgla strefy zaliczone zostały do klasy A.

Ze względu na zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego pyłem PM2.5 w kryterium ochrony zdrowia Strefa podkarpacka, w której stężenia w trzech punktach pomiarowych przekroczyły ustalony dla roku 2010 r. margines tolerancji zaliczona została do klasy C.

Zanieczyszczenia gazowe objęte programem badań na terenie województwa podkarpackiego w roku 2010 r., tj. dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, benzen i ozon (w kryterium ochrony zdrowia) oraz dwutlenek siarki, dwutlenek azotu (w kryterium ochrony roślin) osiągały na terenie województwa niskie wartości stężeń. Nie stwierdzono przekroczeń obowiązujących dla tych substancji wartości kryterialnych w powietrzu, zarówno ze względu na ochronę zdrowia, jak i ochronę roślin. Pozwoliło to na zakwalifikowanie wszystkich stref z terenu województwa podkarpackiego pod względem zanieczyszczenia powietrza tymi substancjami, dla obu kryteriów, do klasy A.

3.8 Krajobraz

Sanok zlokalizowany jest we wschodniej części rozległego obniżenia zwanego Dołami Jasielko-Sanockimi. Jest to podłużne obniżenie w Karpatach, które tworzy zespół kotlin. Obniżenie to rozcina dolina Sanu, osłonięta od północnego wschodu pasmem Gór Słonych, a od południowego zachodu Pogórzem Bukowskim. Charakterystyczną cechą krajobrazu rejonu Sanoka jest równoległy układ wzniesień rozdzielonych obniżeniem dolinnym o przebiegu północny zachód, południowy wschód.

Znaczna część miasta łącznie z centrum, gdzie znajduje się analizowany obszar, usytuowana jest na wzgórzu (362m n.p.m), położonym na lewym brzegu rzeki San. Najwyższym punktem miasta położonym w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego jest Góra Parkowa z usypanym 1898 r. kopcem Adama Mickiewicza.

Obszar objęty opracowaniem stanowi fragment wnętrza zurbanizowanego sąsiadującego z śródmiejską enklawą zieleni z uporządkowaną roślinnością w zasadzie bez naturalnych elementów, w otoczeniu dominują obiekty budowlane oraz trasy komunikacyjne.

3.9 Krajobraz kulturowy

Analizując uwarunkowania przyrodnicze wykorzystania przestrzeni obszaru miasta nie można pominąc aspektów kulturowych, które także w istotny sposób warunkują wykorzystanie tejże przestrzeni.

Do najcenniejszych zabytków Sanoka znajdujących się w analizowanym obszarze oraz jego bezpośrednim sąsiedztwie należą:

- gotycki zamek kazimierzowski przebudowany w latach 1523-24 na styl renesansowy,
- katedralna cerkiew prawosławna pw. św. Trójcy z 1784r.,
- budynek tzw. Zajazdu z 1780 r.,
- kościół i klasztor oo. Franciszkanów z lat 1632-40, barokowy, później przebudowany,
- ratusz miejski z XVIII w., przebudowywany w późniejszych latach,
- budynek Starostwa z XIX w., obecnie UM, na fasadzie herb ziemi sanockiej,
- kościół farny pw. Przemienienia Pańskiego z lat 1874-87, zbudowany po pożarze oprzedniej starszej budowli,
- dom mansjonarzy z XVIII w.,
- XVIII i XIX wieczna, zabudowa mieszczańska starówki,
- secesyjna willa rodziny Zaleskich - XIX w.,
- drewniana cerkiew greckokatolicka (obecnie kościół rzymskokatolicki) z 1844 r.

3.10 Przyroda ożywiona i powiązania przyrodnicze

Obszar miasta nie stanowi wyodrębnionej i samodzielnej jednostki przyrodniczej, ale funkcjonuje dzięki licznym powiązaniom z otaczającymi go elementami przyrodniczymi tworząc spójny system. Na system ten składają się obszary węzłowe i węzły powiązane ze sobą i z regionalnym systemem przyrodniczym za pomocą korytarzy ekologicznych oraz lokalne struktury przyrodnicze jakimi są wyspy ekologiczne wśród miejskiego zainwestowania tworzące niewielkie, ale nie bez znaczenia w mieście biocentra: zieleńce, parki miejskie, ogrody przydomowe i nieużytki.

Podstawową funkcją korytarzy ekologicznych jest natomiast zapewnienie ciągłości systemu poprzez stworzenie odpowiednich warunków przepływu materii, energii i informacji pomiędzy obszarami węzłowymi i węzłami. Korytarze nie muszą być bogate w walory przyrodnicze, lecz mają sprzyjać przekazywaniu tych walorów pomiędzy obszarami.

Różnorodność szaty roślinnej w Sanoku charakteryzuje się składem gatunkowym zbliżonym do lesistych zboczy Gór Słonnych - widocznej w mikroskali na terenie parku miejskiego. Drzewostan ten w dużej mierze zdominowany jest przez trzy gatunki tj. jesion wyniosły, grab zwyczajny oraz lipę drobnolistną. Pozostałe gatunki to m.in. klony, wiązy, dęby, modrzew europejski, buk zwyczajny, wierzba iwa, oraz jarząb pospolity. Okalające Sanok (Olchowce, Posada) od południa i wschodu Góry Słonne są gęsto porośnięte naturalną dla tego rejonu buczyną karpacką.

Centralna część obszaru miasta usytuowana jest w zasięgu korytarza ekologicznego rzeki San, która dzieli Sanok na część wschodnią i zachodnią.

Teren położony przy ulicy Okulickiego sąsiaduje od zachodu z obszarem leśnym, posiadając tym samym słabe połączenia z przyrodnicze.

3.11 Dotychczasowe zmiany środowiska

Wraz z postępującym zainwestowaniem obszaru praktycznie wyeliminowano naturalne cechy środowiska i opisywany obszar stal się częścią "technoekosystemu" centralnej części miasta. Użyty termin spotykany w literaturze dobrze oddaje charakter opisywanego obszaru. Oznacza on, że w obszarze wyeliminowano naturalne procesy ekologiczne obiegu materii i przepływu energii, a naturalne składniki środowiska zastąpiono elementami technicznymi. Przekształceniu uległy również wszystkie czynniki ekologiczne w tym, w szczególności (odnosząc do ekologii człowieka) jakość powietrza atmosferycznego i warunki klimatu akustycznego.

W systemie "naturalne" składniki środowiska - szata roślinna – utrzymywane są na terenie sąsiadującego parku oraz na niewielkich powierzchniach sąsiadujących z okoliczną zabudową

3.12 Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń planu

Analizowany obszar planu charakteryzują następujące predyspozycje przyrodnicze pozwalające na kontynuowanie struktury funkcjonalno - przestrzennej o charakterze mieszkaniowym i usługowym:

- położenie w dostatecznej odległości w stosunku do obszarów pełniących funkcje przyrodnicze tj. obszarów Natura 2000, parku krajobrazowego, rezerwatu i innych terenów objętych ochroną,
- położenie w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów pełniących funkcje mieszkaniowe i usługowe,
- położenie w warunkach dobrej dostępności komunikacyjnej wynikającej z bezpośredniego sąsiedztwa z istniejącymi drogami dojazdowymi a zarazem

dostępność powiązania z drogami głównymi zapewniającymi bardzo korzystne warunki powiązań obszaru z regionem.

Przy zachowaniu funkcji przypisanych opisywanemu obszarowi nie należy się spodziewać istotnych, w stosunku do stanu obecnego, zmian środowiska.

Pogorszenie stanu środowiska w obszarze i jego bezpośrednim otoczeniu może spowodować:
1) ograniczenie lub likwidację siedlisk drobnej zwierzyny (owady, gryzonie , ptaki) oraz dotychczasowej roślinności;
2) zwiększenie powierzchni zainwestowanej kubaturowo oraz powierzchni trwale utwardzonej (place manewrowe, parkingi, dojazdy, podjazdy).

4. STAN PRAWNEJ OCHRONY ŚRODOWISKA

4.1 Istniejące obszary ochrony wynikające z przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (tj. dz. u. z 2009r. nr 151, poz. 1220 oraz nr 157, poz. 1241)

Na opisywanym obszarze nie znajdują się żadne obszary ani obiekty objęte ochroną prawną w myśl ustawy „O ochronie przyrody". Nie zidentyfikowano potencjalnych obiektów, które mogłyby taką ochroną być objęte.

W obszarze W obszarze objętym planem nie występują indywidualne formy ochrony przyrody takie jak: pomniki przyrody, stanowiska przyrodnicze, użytki ekologiczne, nie występują również cenne siedliska flory i fauny kwalifikujące się do objęcia taką ochroną. Obszar położony jest jednak w pobliżu Natura 2000. W niedalekim sąsiedztwie znajduje się korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym funkcjonujący wzdłuż rzeki San, stanowiący jeden z podstawowych korytarzy ekologicznych. Ów korytarz ma olbrzymie znacznie i wpływ na lokalną przyrodę, faunę i florę, a także na szatę roślinną i krajobraz. Korytarz doliny Sanu umożliwia migrację gatunków górskich w obszary nizinne i na odwrót – nizinnych w wyższe partie terenu. W wyniku takiej migracji i wędrówki gatunków następuje przenikanie się elementów karpackich z nizinnymi i północnych z południowymi. Największy karpacki dopływ Wisły - San, którego długość przekracza 440 km, odznacza się wysokimi walorami przyrodniczymi, o wysokim poziomie różnorodności biologicznej. Migracje i przemieszczanie się gatunków w korytarzu ekologicznym Sanu, a także formowanie się fauny i flory odbywa się również w systemie mniejszych korytarzy – dopływów Sanu.
Procesy migracyjne, odbywające się wzdłuż korytarza ekologicznego Sanu, najlepiej zbadane są dla ptaków i ryb. Korytarz ekologiczny doliny Sanu umożliwia migrację:

- gatunków górskich w niższe położenia (np. tojad mołdawski) i nizinnych w wyższe (np. brzęczka, derkacz, przepiórka). Jest to migracja elementów fauny i flory karpackiej i nizin przedgórskich
- gatunków północnych (np. dziwonia) i południowych i południowo- wschodnich (np. dzięcioł syryjski).

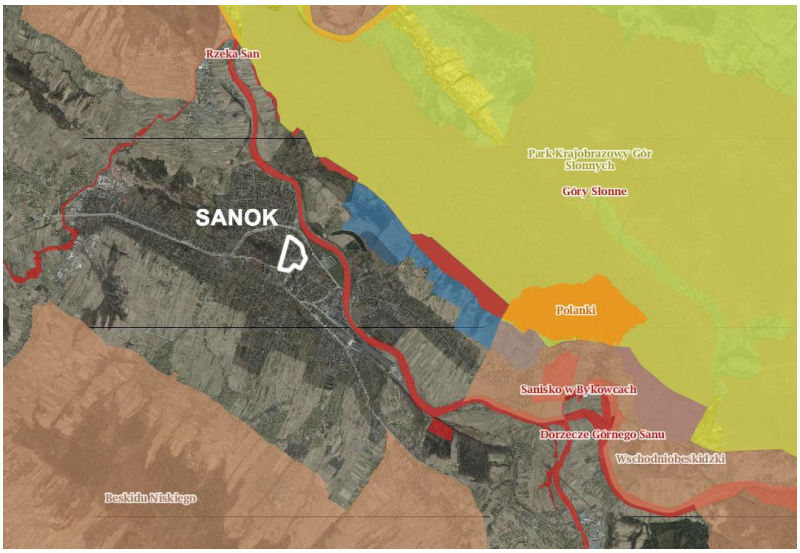

Położenie terenów objętych planem względem obszarów objętych ochroną prawną na podstawie ustawy „O ochronie przyrody".

Najbliżej położone obszary objęte ochroną to:

1) **Rezerwat „Polanki"** – w odległości ok. 3,5 km

   Rezerwat położony jest na południowych stokach Gór Słonnych, na terenie wsi Bykowce. Rezerwat ma powierzchnię 191,94 ha. Został utworzony w 1996 r. i chroni naturalne zbiorowiska leśne buczyny karpackiej.

2) **Park Krajobrazowy Gór Słonnych** – w odległości ok. 1,5 km

   Park Krajobrazowy Gór Słonnych utworzony 27.03.1992 r. o powierzchni 51 392 ha. Park obejmuje tereny gminy leżące na wschód od rzeki San i na północ od granicy lasu w miejscowości Bykowce, oraz na północ od drogi Załuż-Lesko Teren parku poprzecinany jest gęstą siecią rzek i potoków, z licznymi odcinkami przełomowymi. Na obszarze parku widoczny jest dwupiętrowy układ leśnych zbiorowisk roślinnych. W reglu dolnym dominują lasy bukowe i bukowo-jodłowe. Teren parku zamieszkują m.in. niedźwiedź brunatny, ryś, wilk, żbik, orzeł przedni, orlik krzykliwy, puchacz i puszczyk uralski.

3) Obszary Chronionego Krajobrazu

   - **Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego** – w odległości ok. 2,5 km

     Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego został powołany 02.07.1998 r., ma powierzchnię 114 870 ha. W granicach obszaru znajdują się jedne z najstarszych w Polsce miejscowości uzdrowiskowe: Iwanicz Zdrój i Rymanów.

   - **Obszar Chronionego Krajobrazu Wschodniobeskidzki** – w odległości ok. 3 km

     Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu został utworzony 2 lipca 1998 r. Ma powierzchnię 259 234 ha, leży na terenie trzech powiatów. W jego granicach znajdują się dwa sztuczne jeziora: Solioskie i Myczkowieckie. Tereny nad jeziorami objęte są ochroną w rezerwatach przyrody. Obejmuje wschodnią i północno-wschodnią częśd Gminy Sanok.

4) **Obszar Natura 2000 ptasi „Góry Słonne"** (PLB180003) – w odległości ok. 1 km

5) Obszar Natura 2000 siedliskowe

   - **„Dorzecze Górnego Sanu"** (PLH180021) – w odległości ok. 200 m

     SOO Rzeka San obejmuje odcinek środkowego Sanu między Sanokiem, a Jarosławiem o długości ok. 150 kilometrów. Koryto Sanu ma charakter naturalny, dno jest kamieniste z licznymi progami skalnymi. Rzeka na tym odcinku silnie meandruje i tworzy kilkanaście dużych zakoli tworząc malownicze doliny przełomowe. W rzece występuje około 30 gatunków ryb, w tym 8 znajduje się w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej, na tym odcinku rzeki występuje największa w

kraju populacja Gobio kessleri (Kiełb kesslera), oraz jedna z najliczniejszych w kraju populacji Alburnoides bipunctatus (piekielnica). Rzeka stanowi ostoję i miejsce żerowania 37 gatunków ptaków, w tym 18 gatunków z załącznika I Dyrektywy Rady 79/409/EWG Występują tu dwa gatunki ssaków umieszczone w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej: bóbr Castor fiber i wydra Lutra lutra.

- **„Góry Słone”** (PLH 180013) – w odległości ok. 1,5 km

  SOO Góry Słonne i OSO Góry Słonne położone są w granicach Parku Krajobrazowego Gór Słonnych. Jest to obszar stanowiący granicę europejskiego działu wód, oddzielającego zlewiska Morza Bałtyckiego i Morza Czarnego. Teren jest odwadniany przez gęstą sied rzek i potoków, które często wykształcają przełomowe odcinki dolin. Osobliwością jest występowanie licznych słonych źródeł, dających początek blisko 80 potokom o wodzie słonawej. Na terenie obszaru występuje dwupiętrowy układ leśnych zbiorowisk roślinnych. W pasie pogórza występują głównie zbiorowiska grądowe odmiany wschodni karpackiej. W reglu dolnym dominują lasybukowe i bukowo-jodłowe. Na obszarze SOO Góry Słonne występuje, co najmniej 28 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej.

- **„Sanisko w Bykowcach”** (PLH 180045) – w odległości ok. 4,5 km.

  W granicach obszaru znajduje się starorzecze Sanu tzw. „Sanisko” oraz teren dawnego torfowiska niskiego „Ług”. Sanisko jest starorzeczem pochodzącym prawdopodobnie z połowy XIX wieku i nadal występuje tutaj spore lustro wody. Natomiast Ług to zdecydowanie starsze zakole rzeki. Znajdują się tutaj również dwa stawy „Sanisko” i „Polan”. Ochroną objęte są terasy zalewowe oraz płaty szuwarów wielkoturzycowych, niewielkie partie łąk wilgotnych ze związku Calthion i torfowiska zasadowe. Duży udział mają łąki świeże użytkowane ekstensywnie.
  Bardzo cennym pod względem przyrodniczym jest unikalny układ siedlisk w postaci mozaiki charakterystyczny dla zarastający starorzeczy z pasem zbiorowisk łęgowych, fragmentami olsów, ziołorośli i szuwarów.

4.2 Formy ochrony wynikające z przepisów odrębnych

Na obszarze objętym opracowaniem, nie istnieją ujęcia wody posiadające wyznaczone strefy ochronne zgodnie z ustaleniami ustawy „Prawo wodne”. Obszar leży w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 431 Krosno (Bieszczady), dla którego nie ma opracowanego planu ochrony.

W analizowanym obszarze nie występują udokumentowane złoża kopalin podlegające ochronie na mocy przepisów Ustawy „Prawo geologiczne i górnicze”.

5. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Na obszarze objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego nie przewiduje się terenów objętych znaczącym oddziaływaniem na środowisko.

6. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, UCIĄŻLIWOŚCI I ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA

W niniejszej prognozie nie identyfikuje się obszarów problemowych w odniesieniu do krajowych przepisów ochrony środowiska, w tym przepisów o ochronie przyrody, w szczególności w odniesieniu do obszarów Natura 2000.

Analiza środowiska i stanu jego elementów wykazuje, że obecnie na obszar opracowania nie oddziałują czynniki zewnętrzne lub wewnętrzne, które mogły by powodować znaczące zagrożenia dla środowiska całego obszaru.
W obecnym stanie zagospodarowania i zainwestowania obszaru najbardziej znaczącym źródłem zanieczyszczeń jest układ komunikacyjny. Natężenie ruchu wpływa również na występowanie niekorzystnych warunków akustycznych w otoczeniu dróg. W mniejszym stopniu będzie to dotyczyło zanieczyszczeń powietrza (ze względu na postęp technologii motoryzacyjnych).

Potencjalnie w obszarze miasta, przy lokalnych uwarunkowaniach największe zagrożenie dla stanu środowiska: stanu wód powierzchniowych i podziemnych, bezpieczeństwa budowli, walorów krajobrazu stanowi rozwój zabudowy. Plan zagospodarowania przestrzennego (zgodnie z poszerzeniem wiedzy o stanie środowiska i o lokalnych uwarunkowaniach) winien określić zasady zrównoważonego rozwoju miasta – przynajmniej na okres obowiązywania powinien określić zasady i warunki rozwoju oraz ochrony środowiska (w tym w szczególny sposób warunki bezpieczeństwa mieszkańców).

Realizacja ustaleń planu będzie stanowić adaptację stanu istniejącego i pozwoli na poprawę ładu przestrzennego w tej części miasta.

7. IDENTYFIKACJA ŹRÓDEŁ ODDZIAŁYWAŃ, OCENA ODDZIAŁYWAŃ I PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

7.1 Wpływ ze względu na emisje substancji do powietrza.

Oddziaływania:

B - bezpośrednie, P - pośrednie, W - wtórne, Sk - skumulowane, K - krótkoterminowe, S – średnioterminowe, D - długoterminowe, St – stałe, C – chwilowe, P – pozytywne, N – negatywne.

Rodzaj zanieczyszczeń	Źródło	Teren	Komentarz	Oddziaływania
Gazowe i pyłowe zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego	Emisja zanieczyszczeń powietrza z pojazdów samochodowych	Obszar planu	Oddziaływania minimalne ze względu na brak dróg tranzytowych, ruch generowany głównie przez obiekty znajdujące się w terenie planu.	B/P; D; St; N
	Systemy grzewcze		Wielkość emisji będzie zależna od jakości urządzeń grzewczych i stosowanych paliw.	B; D; C; N

Tab. Identyfikacja możliwych oddziaływań na środowisko – powietrze atmosferyczne.

Stan istniejący charakteryzują:

- Brak znaczących źródeł emisji wewnątrz obszaru objętego planem.

Skutki realizacji ustaleń planu:

Analizując warunki lokalne i zagospodarowania terenu można się spodziewać:

1. ewentualnego lokalnego podwyższenia emisji lub przekroczeń norm dopuszczalnego stężenia SO_2 i opadu pyłu w sezonie grzewczym, kiedy na lokalne warunki aerosanitarne

ma głównie wpływ niska emisja z gospodarstw indywidualnych i budynków instytucji publicznych.

Obszar objęty planem leży w tej części miasta, która wyposażona jest w sieci ciepłownicze i tylko część budynków ogrzewana jest w systemie indywidualnym. Źródła emisji substancji pochodzących z indywidualnych systemów grzewczych będą właściwe dla sezonu jesienno – zimowego, czyli dla sezonu grzewczego.

Ochrona powietrza atmosferycznego jest realizowana w ustaleniach planu przez kolejne zapisy:

12.7. Ustala się następujące zasady zaopatrzenia obszaru w ciepło:

12.7.1 ustala się zasadę zaopatrzenie w ciepło zabudowy położonej we wszystkich terenach objętych planem przez zastosowanie najlepszej dostępnej techniki wykorzystywanej w jego wytwarzaniu z niskoemisyjnych źródeł, w tym: energii elektrycznej, gazu ziemnego, gazu propan-butan oraz paliw stałych z wykorzystaniem odpowiednich technologii spalania;

12.7.2. dopuszcza się utrzymanie obecnego sposobu ogrzewania istniejących budynków i przygotowania ciepłej wody w oparciu o indywidualne źródła ciepła i lokalny system grzewczy;

12.7.3. dopuszcza się wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii przez stosowanie między innymi kolektorów słonecznych oraz pomp ciepła;

12.7.4. dopuszcza się możliwość dostarczania ciepła do ogrzewania budynków oraz ciepłej wody ze źródeł znajdujących się poza obszarem objętym planem.

W ustaleniach w ten sposób zaznaczono dążenie do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego ze źródeł lokalnych. Ustalenie to w zasadzie pozostaje poza możliwościami stanowienia planu zagospodarowania przestrzennego.

Na podstawie planowanego sposobu zagospodarowania terenu oraz ustaleń planu dot. zaopatrzenia w energie cieplną wynika, że oddziaływanie negatywne na elementy środowiska powodowane emisją zanieczyszczeń gazowych i pyłów do powietrza nie będzie mieć znaczącego negatywnego oddziaływania na stan aerosanitarny i warunki bytowania ludzi w otaczających terenach zabudowy zagrodowej oraz roślin. Potencjalne oddziaływania wynikające z emisji zanieczyszczeń do powietrza można zaliczyć do negatywnych na poziomie słabym lub umiarkowanym o charakterze stałym z okresowymi wzrostami emisji sezonie grzewczym.

2. zwiększenia w stosunku do stanu istniejącego zanieczyszczenia pyłowo-gazowego wytwarzanego przez środki transportu
   Źródłem zanieczyszczenia powietrza jest emisja spalin pochodząca od pojazdów na etapie funkcjonowania zabudowy oraz maszyn silnikowych budowlanych i samochodów transportowych na etapie realizacji obiektów. Ruch komunikacyjny jest źródłem przede wszystkim tlenków azotu, dwutlenku siarki, węglowodorów aromatycznych i alifatycznych, pyłu, metanu, tlenku węgla.

   Ustalenia projektu planu przewidują na analizowanym obszarze kontynuację przeznaczenia terenów po zabudowę mieszkaniową i usługową wymagającą obsługi komunikacyjnej. Ze względu na charakter terenów objętych planem i przewidywane funkcje stwierdza się, iż po terenach dróg wewnętrznych jak i drogach sąsiadujących z planem nie przewiduje się ruchu pojazdów ciężkich (dostawczych, ciężarowych). Będą to głównie pojazdy osobowe należące do właścicieli obiektów mieszkalnych jak i pojazdy osób korzystających z dostępnych form usług na tym terenie.

   W związku z istniejącym stanem zagospodarowania analizaowanego terenu wpływ ustaleń planu na natężenie ruchu związene z obsługą komunikacyjną terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej będzie niewielki a co za tym idzie jego wpływ na stan sanitarny powietrza pomijalnie mały.

7.2 Wpływ ze względu na wody powierzchniowe i podziemne.

Rodzaj oddziały wań	Źródło	Teren	Komentarz	Oddziaływania
Jakościowe	Ścieki	Obszar planu	1. Bytowe i gospodarcze 2. Wody opadowe z dróg i powierzchni szczelnych narażonych na zanieczyszczenie Bytowe i gospodarcze	B; D; C; N
	Odpady komunalne i inne niż niebezpieczne		W ilości determinowanej przez ilość użytkowników i mieszkańców, przy pełnej sprawności systemu usuwania odpadów – bez bezpośrednich skutków dla środowiska (zaśmiecenie terenu).	B; D; C; N
	Odpady niebezpieczne		Oddziaływanie nie wystąpi	-
Ilościowe	Wody opadowe niezanieczyszczone		Przy zakładanym odprowadzeniu całości ścieków komunalnych do kanalizacji brak oddziaływań, w przypadku wód opadowych odprowadzanych z dachów i powierzchni ulic (przy znikomym natężeniu ruchu) nie ponad obowiązujące normy	B; D; St; P
	Odprowadzanie wód systemami kanalizacji		Wprowadzenie powierzchni szczelnych i odprowadzanie zanieczyszczonych wód opadowych poza obszar zasilania wód gruntowych i powierzchniowych	B; D; S; N
	Przekształcenie stosunków wodno-gruntowych		Wskutek wzrostu współczynnika odpływu (utwardzenie powierzchni) i odprowadzeniem wód za pośrednictwem kanalizacji, nie znaczące dla wód podziemnych.	B/P, D, N

Tab. Identyfikacja możliwych oddziaływań na środowisko – wody.

W związku z realizacją ustaleń projektowanego dokumentu nie przewiduje się zmiany ryzyka zanieczyszczenia wód podziemnych.

Należy założyć, że powstaną niewielkie, nowe źródła ścieków sanitarnych oraz opadowych z terenów utwardzonych oraz zadaszeń. Zabudowanie oraz uszczelnienie powierzchni obszaru objętego planem spowoduje zmniejszenie infiltracji wód opadowych a w konsekwencji transformację opadu w spływ powierzchniowy ujęty w system kanalizacji deszczowej.

W zakresie ochrony jakościowej i ilościowej (zasilanie wód podziemnych) wód ustalenia planu stanowią:

12.4. Ustala się następujące zasady budowy, przebudowy i remontów systemu odprowadzania ścieków z terenów objętych planem:

12.4.1. obszar objęty planem wyposażony jest w sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki kolektorami ø 300 mm i ø 800 mm, poza ten obszar, do miejskiej oczyszczalni ścieków;

12.4.2. ustala się obowiązek podłączenia budynków do sieci kanalizacyjnej;

12.4.3. zakazuje się odprowadzania ścieków do gruntu i ich rozsączkowania we wszystkich terenach objętych niniejszym planem;

12.4.4 dopuszcza się budowę nowych odcinków kanalizacji oraz przebudowę i remont istniejącej sieci i urządzeń kanalizacji.

Z treści ustaleń planu dotyczącymi obsługi w zakresie infrastruktury technicznej wynika również, że zarówno ścieki jak i potencjalnie zanieczyszczone wody opadowe mają być docelowo odprowadzane do sieci kanalizacyjnych. Jest to rozwiązanie korzystne i skuteczne.

12.5.5. nakazuje się podczyszczanie wód opadowych pochodzących z terenów dróg, placów, parkingów i innych nawierzchni utwardzonych przed ich wprowadzeniem do kanalizacji z zastosowaniem osadników i separatorów substancji ropopochodnych.

W czasie eksploatacji trasy komunikacyjne stanowią potencjalne źródło zanieczyszczeń środowiska gruntowo - wodnego w wyniku spływów opadowych lub roztopowych, które mogą mieć wpływ na przepływ i jakość wód odbiornika. Spływ opadowy z drogi może mieć charakter silnie zanieczyszczonych ścieków w szczególności po dłuższym okresie pogody suchej, wskutek dużej akumulacji zanieczyszczeń na powierzchni terenu lub w śniegu gromadzonym na poboczach. Pomimo relatywnie krótkiego czasu trwania spływów wód opadowych z drogi destrukcyjne jej oddziaływanie może się ujawnić w przypadku wrażliwego środowiska wodnego. Głównymi wskaźnikami zanieczyszczenia spływów deszczowych z dróg i terenów z nimi związanych są zawiesiny, metale ciężkie, związki biogenne (azot, fosfor), chlorki, związki organiczne i nieorganiczne określone zawartością węgla całkowitego i organicznego, biochemicznym (BZT 5) i chemicznym (ChZT) zapotrzebowaniem tlenu oraz substancje ropopochodne, w tym węglowodory aromatyczne.

Kwestie odpadów ustalenia rozwiązują poprzez zapis:

12.10. Ustala się następujące zasady gospodarki odpadami: gospodarkę odpadami należy prowadzić zgodnie z uwzględnieniem segregacji odpadów u źródeł ich powstawania, z jednoczesnym wyodrębnieniem odpadów niebezpiecznych, zgodnie z przepisami odrębnymi i zasadami określonymi dla gminy Sanok.

Jest to zapis odnoszący się do sfery informacyjnej planu. Szczegółowo zasady postępowania z odpadami regulują przepisy prawa powszechnego oraz związane z nimi przepisy szczególne, w tym przepisy prawa lokalnego – przywoływany w ustaleniach program gospodarki odpadami na obszarze gminy.

Powstające odpady z obszarów zabudowy mieszkaniowej i usługowej będą gromadzone w odpowiednio przystosowanych pojemnikach w wyznaczonych miejscach. Okresowo, odpady odbierane będą za pośrednictwem zorganizowanego systemu odbioru odpadów pod nadzorem gminy lub na zasadzie indywidualnych umów z odbiorcami odpadów zajmującymi się ich utylizacją lub odzyskiem. Sposób czasowego przechowywania odpadów pozwoli na zabezpieczenie ich przed infiltracją wód opadowych, które wypłukując zanieczyszczenia stanowić mogą poważne źródło zagrożenia dla środowiska gruntowo-wodnego.

Ze względu na małą skalę wyznaczanych terenów, niską intensywność zabudowy oraz bezpieczne pod względem ekologicznym rozwiązania gospodarki odpadami potencjalne oddziaływania można zaliczyćdo negatywnych na poziomie niskim, o charakterze stałym, o małej zmienności w skali roku.

7.3 Wpływ na świat roślinny i zwierzęcy.

8.1. W zakresie ochrony środowiska ustala się:

8.1.1. zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, wymagających sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko - za wyjątkiem:

8.1.1.a. przebudowy, rozbudowy i budowy dróg publicznych i związanych z nimi urządzeń,

8.1.1.b przebudowy, rozbudowy i budowy sieci i urządzeń infrastruktury technicznej;

8.2. Dla ochrony przyrody ustala się następujące zasady:

8.2.1. nakazuje się zachowanie istniejących drzewostanów z dopuszczeniem cięć pielęgnacyjnych oraz wycinania poszczególnych drzew z uwagi na zagrożenie życia i mienia mieszkańców,

8.2.2. nakazuje się kształtowanie zieleni w terenach przeznaczonych pod zabudowę na powierzchniach wskazanych jako powierzchnie biologicznie czynne oraz w terenach zieleni urządzonej (ZP);

8.2.3. nakazuje się ochronę drzewostanów w terenie przeznaczonym pod zabudowę z dopuszczeniem usuwania zadrzewień w miejscu lokalizacji obiektów budowlanych oraz wewnętrznego układu komunikacyjnego.

Zapisy planu, których celem jest zachowanie istniejącej zieleni oraz ochrona środowiska. Jest to rozwiązanie korzystne i celowe dla zachowania i kształtowania walorów krajobrazowych, przy tym sprzyjającym zachowaniu powierzchni biologicznie czynnej.

Analizowany obszar to teren typowo miejski usytuowany w centralnej części miasta charakteryzujący się występowaniem roślinności urządzonej w postaci skweru miejskiego oraz zieleni typu parkowego .

Ustalenia miejscowego planu nie pogorszą obecnie panujących tam warunków przyrodniczych a tereny zieleni będą pełnić funkcje estetyczne i pozwolą na zwiększenie atrakcyjności tej części miasta.

Na rozpatrywanym terenie nie występują gatunki chronione fauny. Jedynymi przedstawicielami fauny mogą być okresowo przylatujące ptaki oraz rzadko występujące płazy. Samo usytuowanie terenu objętego planem i obecne zagospodarowanie wyklucza występowanie zwierząt (brak warunków bytowo-lęgowych), dlatego też ustalenia projektu planu nie będą miały wpływu na świat zwierzęcy.

Sposób dotychczasowego zagospodarowania terenu wyeliminował możliwość zachowania wewnętrznych (tu traktowanych jako wewnątrz miejskie) i zewnętrznych powiązań elementów przyrodniczych. Jedną z wielu przeszkód w utrzymaniu ciągłości procesów zachodzących w środowisku jest system ulic bezpośrednio sąsiadujących z analizowanym terenem oraz intensywność okolicznej zabudowy. Na obszarze tym możliwe jest jedynie bytowanie przystosowujących się do egzystowania w obszarach zurbanizowanych niektórych gatunków ptaków. Park może być traktowany jako śródmiejska ostoja dla awifauny, drobnych gryzoni i owadów.

7.4 Wpływ ze względu na emisję hałasu i wibracji.

W środowisku przyrodniczym, zarówno naturalnym, jak też zurbanizowanym , występują grupy hałasów: drogowy, kolejowy, lotniczy, wodny, przemysłowy. Wszystkie te grupy hałasów tworzą określony wynikowy klimat akustyczny.

Opisywany obszar znajduje się pod wpływem hałasu komunikacyjnego generowanego przez ruch na ulicach ograniczających zakres objęty przygotowywanym planem.

Czynnik	Możliwość wystąpienia	Prognozowane oddziaływanie i jego natężenie
Emisja zanieczyszczeń powietrza z pojazdów samochodowych	Wystąpi w otoczeniu zabudowy	Oddziaływania minimalne, ruch generowany głównie przez obiekty znajdujące się w terenie planu.
Emisja hałasu komunikacyjnego		
Hałas związany z lokowanymi funkcjami wynikający z użytkowania obiektów	Wystąpi	Oddziaływanie w stopniu nieznaczącym.

Tab. Identyfikacja możliwych oddziaływań na środowisko – wpływ hałasu.

Pomiary hałasu komunikacyjnego na terenie miasta Sanoka przeprowadzono w porze dziennej w 16 punktach pomiarowych. Punkty pomiarowe wyznaczono przy głównych drogach Sanoka, tj. przy ulicach wlotowych, wylotowych, tranzytowych oraz w centralnej czesci miasta (łącznie w otoczeniu 14 ulic). Najbardziej uciążliwym źródłem hałasu był ruch tranzytowy pojazdów ze

znacznym udziałem pojazdów ciężkich i ruch lokalny na drogach krajowych nr 28 i nr 84, a także ruch pojazdów osobowych i autobusów na głównych ulicach centrum miasta.

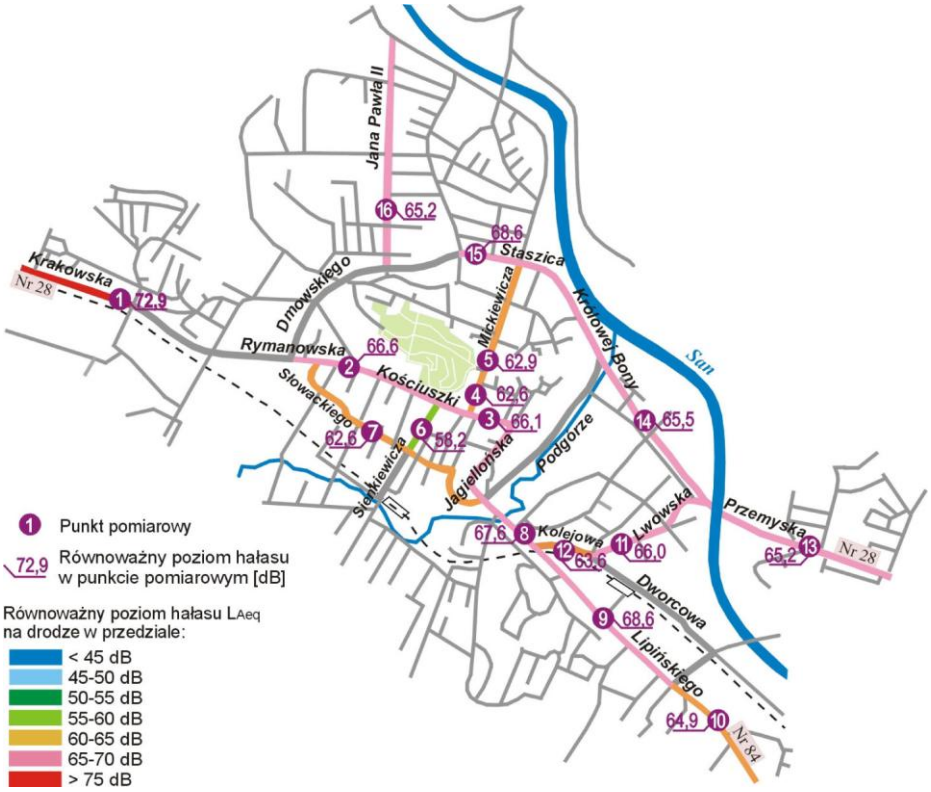

Najliczniej reprezentowanym przedziałem wartosci poziomów hałasu był przedział od 65 do 70 dB. Dotyczył on 62 % długości przebadanych ulic i 56 % punktów pomiarowych, a odnosił się zarówno do dróg tranzytowych, dojazdowych do centralnej czesci miasta, jak i dróg w rejonie centrum miasta. Na stosunkowo wysoki poziom hałasu zarejestrowany w centrum miasta, tj. rejonie ul. Kosciuszki (równy 66,1 dB), miała wpływ zwarta zabudowa wzdłuż tej ulicy i niewielka odległość linii zabudowy od pasa jezdni (powodujaca odbijanie się fali akustycznej i utrudniajaca rozprzestrzenianie się hałasu). Średni poziom hałasu dla obszaru miasta objetego pomiarami w 2005 r. wynosił 65,4 dB i był o 8% niższy niż w 1998 r. Wówczas to równoważny poziom hałasu przy niemal wszystkich badanych drogach Sanoka (w 9 na 10 punktów pomiarowych) przekraczał wartosc 70 dB. Na obniżenie poziomu hałasu w porównywalnych punktach miasta wpływ miała w dużym stopniu zmiana organizacji ruchu pojazdów, co polegało na wyprowadzeniu z centralnej czesci miasta ruchu tranzytowego, a w przypadku głównej ulicy centrum, tj. ul. Kosciuszki, skutkowało zmniejszeniem natężenia ruchu o około 23%.

Odnoszac uzyskane wyniki do skali ocen subiektywnego odczucia uciążliwosci hałasu, stwierdza się jego dużą uciążliwosc na obszarach bedących w zasiegu oddziaływania 72% długosci zbadanych ulic miasta.

Kontynujacja w planie istniejącego zagospodarowania terenu a w szczególności realizacja obiektów o funkcjach mieszkaniowych i usługowych może wpłynąć na pewien wzrost natężenia ruchu kołowego, konsekwencją czego będzie wzrost klimatu akustycznego w tym obszarze.

Przepisy prawne dotyczące hałasu, ustalają dopuszczalne i progowe wartości poziomu hałasu w środowisku w zależności od rodzaju źródła dźwięku i kwalifikacji terenu, wynikającej z zapisu w planie zagospodarowania przestrzennego.

Wartości progowe zostały w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie wartości progowych poziomów hałasu (Dz. U. Nr 8, poz. 81) a wartości dopuszczalne w rozporządzeniu

MOŚZNiL z dnia13 maja 1998 roku (Dz. U. Nr 66, poz. 436), które obowiązywało do 30 czerwca 2004 r.

7.5 Wpływ na powierzchnię ziemi i gleby.

Rodzaj oddziały wań	Źródło	Teren	Komentarz	Oddziaływania
Eliminacja okrywy glebowej	Dyspozycja przestrzenna planu	Obszar planu	Wprowadzenie zabudowy i powierzchni z okrywą sztuczną	B; D; St; N; Sk→krajobraz, wody, klimat
Zmiany ukształtowania			Przekształcenia związane z wprowadzeniem zainwestowania, przy stosunkowo niewielkich kubaturach obiektów przekształcenia w ograniczonym zakresie.	B; D; St; N; Sk→krajobraz

Tab. Identyfikacja możliwych oddziaływań na środowisko – powierzchnia ziemi.

Pewne zagrożenie dla gleb i roślinności położonej wzdłuż dróg może być powodowane zastosowaniem środków chemicznych używanych do zimowego utrzymania dróg. Mogą one powodować zasolenie gleb w strefie rozchlapywania. Przy silnym wietrze strefa ta może sięgać kilkunastu metrów od jezdni.

Ponieważ analizowany teren nie jest i nie będzie terenem rolniczym poziom zanieczyszczenia gleb nie stwarza ograniczeń dla proponowanego sposobu zagospodarowania.

Teren objęty planem jest w przeważającej części zainwestowany, położony w centralnej części miasta. Zainwestowanie przejawia się występowaniem zabudowy kubaturowej i terenów utwardzonych (dróg wewnętrznych, placów).

Przekształcenia powierzchni ziemi wynikać będą z koniecznych prac ziemnych dla potrzeb posadowienia nowoprojektowanej zabudowy, jak również w związku z realizacją terenów komunikacji (utwardzone nawierzchnie wewnętrznego układu, miejsca parkingowe, place utwardzone) oraz wyposażenia terenu w niezbędną infrastrukturę techniczną. Ze względu na obecne zagospodarowanie analizowanego terenu przekształcenia gruntu nie powinny być duże; prowadzone prace nie będą wymagały wykonywania prac ziemnych na dużą skalę. Dzięki istniejącej obecnie na tym terenie sieci infrastruktury technicznej nie zachodzi konieczność prowadzenia znacznych przekształceń powierzchni terenu pod budowę sieci technicznej.

Biorąc pod uwagę obecne zajęcie terenu pod zabudowę i tereny infrastruktury oraz wielkość terenów przewidzianych pod nowoprojektowaną zabudowę mieszkaniową i usługową stwierdza się, iż ustalenia projektu planu nie wpłyną znacząco na zmianę ukształtowania powierzchni ziemi. Po realizacji obiektów budowlanych będzie mieć miejsce rewaloryzacja zniszczonych gleb w pasie technicznym budowy z przeznaczeniem pod tereny zielone w ramach wskaźnika terenów biologicznie czynnych. Oddziaływania można ocenić jako negatywne słabe.

7.6 Wpływ na krajobraz.

Ustalenia projektu planu, w szczególności dotyczące sposobu zagospodarowania terenu, pozwolą na zachowanie obecnie panujących tam warunków krajobrazowych. Analizowany obszar jest typowy dla tej części miasta (teren centrum), posiada cechy krajobrazu

miejskiego. Projekt planu nie przewiduje wprowadzenia takich elementów i przekształceń, które zmieniłyby w sposób istotny walory krajobrazowe tego terenu.

W celu zachowania obecnie panującego klimatu architektonicznego, na terenie objętym planem, należy przy realizacji ustaleń planu brać pod uwagę zalecenia zawarte w „Studium uwarunkowań...” a mianowicie strefy ochrony dziedzictwa kulturowego i ochrony ekspozycji Zespołu Staromiejskiego.

7.7 Wpływ na klimat.

Realizacja ustaleń planu nie będzie miała wpływu na warunki klimatyczne niniejszego rejonu miejscowości, ponieważ nie będzie stanowić istotnego źródła ciepła, wilgoci.

Na etapie wykonywania prac budowlanych będzie mieć miejsce krótkotrwały wzrost zapylenia, wzrost hałasu powodowanego pracą ciężkiego sprzętu budowlanego i środków transportowych, wzrost emisji spalin silnikowych. Oddziaływania na klimat można zaliczyć do negatywnych słabych.

7.8 Wpływ na zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne.

Nie identyfikuje się tego typu oddziaływań.

7.9 Wpływ na ludzi.

Rodzaj oddziaływań	Źródło	Teren	Komentarz	Oddziaływania
Przekroczenie standardów środowiskowych	Promieniowanie elektromagnetyczne	Obszar planu i otoczenie	Przy wyznaczonych strefach technicznych i ochronnych praktycznie bez wpływu na zdrowie mieszkańców i użytkowników.	B; D; St; N
	Emisje komunikacyjne Emisje związane z funkcją		Emisje w standaryzowanych elementach	B/P; D; St/C; N

Tab. Identyfikacja możliwych oddziaływań na środowisko – ludzie.

Ochrona warunków życia korzystających z lokowanych funkcji polega w głównej mierze na dążeniu do zachowania, określonych przepisami prawa, standardów środowiska.

Zważywszy na ograniczoną wielkość emisji zanieczyszczeń z tytułu lokowanych w obszarze funkcji nie należy spodziewać się przekroczenia standardów środowiska zarówno wewnątrz jak i w otoczeniu terenu objętego planem.

Biorąc pod uwagę istniejące zagospodarowanie analizowanego terenu oraz otoczenie a także przewidywane zagospodarowanie stwierdzić można, iż realizacja ustaleń planu nie będzie miała wpływu na zdrowie ludzi, a wprowadzone ustalenia przyjęte w projekcie planu pozwolą na minimalizację docelowego użytkowania terenu.

7.10 Wpływ na obszary Natura 2000.

Na terenie miasta Sanok nie ma obszarow objętych lub proponowanych do objęcia Europejską siecią ekologiczną Natura 2000. Najbliżej położonym obszarem chronionym jest siedliskowy Obszar Natura 2000 „Dorzecze Górnego Sanu" (PLH180021). Ze względu na skalę zmian proponowanych na obszarze objętym planem miejscowym oraz fakt, że planowane przeznaczenie terenów jest kontynuacją dotychczasowego zagospodarowania, realizacja ustaleń planu miejscowego będzie mieć neutralny wpływ na stan i funkcjonowanie obszarów Natura 2000. W większości przypadków znaczna odległość terenu objętego planem od w/w obszarów minimalizuje również ewentualen skutki oddziaływania projektowanego zagospodarowania na wskazane obszary Natura 2000.

7.11 Zależności między poszczególnymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Realizacji ustaleń planu spowoduje pewne oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska. Oddziaływanie między poszczególnymi elementami środowiska może mieć formę oddziaływania krótkoterminowego, średnioterminowego, długoterminowego, stałego, chwilowego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego.

Oddziaływaniem krótkoterminowym będzie emisja zanieczyszczeń do powietrza oraz emisja hałasu, która związana będzie z ruchem pojazdów na terenie objętym ustaleniami planu oraz na drogach dojazdowych.

Oddziaływanie średnioterminowe to oddziaływanie związane z emisją ścieków z urządzeń sanitarnych na analizowanym terenie.

Oddziaływanie długoterminowe to oddziaływanie w zakresie emisji zanieczyszczonych ścieków deszczowych oraz wytwarzania odpadów – oddziaływanie to uzależnione będzie od czasu prowadzenia działalności gospodarczej na terenach usług. W odniesieniu do emisji ścieków deszczowych oddziaływanie to występować będzie podczas opadów atmosferycznych.

Oddziaływanie stałe związane będzie z oddziaływaniem, które na stałe spowoduje pewne zmiany w środowisku. Realizacja ustaleń planu poprzez możliwość realizacji obiektów budowlanych itp. spowoduje, iż teren ten zostanie zmieniony w sposób trwały i obecne zagospodarowanie ulegnie zmianie.

Oddziaływanie chwilowe związane będzie z chwilową emisją hałasu, emisją zanieczyszczeń podczas prac budowlanych przy realizacji ustaleń planu, w wyniku pracy urządzeń (budowa budynków mieszkalnych), zaburzenia stosunków wodnych. Oddziaływanie to zaniknie z chwilą zakończenia prac budowlanych.

Kumulacja oddziaływań związana będzie z występowaniem równocześnie w danym momencie emisji zanieczyszczeń na danym terenie np. emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego i emisji hałasu oraz powstawaniem w tym samym czasie emisji ścieków deszczowych i sanitarnych.

8. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Nie identyfikuje się możliwości wystąpienia tego typu oddziaływań.

9. METODY ZAPOBIEGANIA, OGRANICZENIA LUB KOMPENSACJI PRZYRODNICZEJ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W wyniku realizacji projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie wystąpią nowe, negatywne oddziaływania na środowisko, w tym na cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.

Analizowane tereny znajdują się w niewielkiej odległości od brzegów rzeki San (siedliskowy Obszar Natura 2000 „Dorzecze Górnego Sanu" (PLH180021)), są jednak już zainwestowane a stanowiska chronione na nich nie występują. Projekt planu nie przewiduje działań stanowiących potencjalne zagrożenie dla obszarów Natura 2000 położonych w jego bezpośrednim ani dalszym sąsiedztwie.

Projektowany dokument nie przewiduje zmian w zakresie obowiązujących w aktualnym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego rozwiązań minimalizujących uciążliwości docelowego użytkowania terenu dla poszczególnych komponentów środowiska.

Do przyjętych w projekcie planu rozwiązań należą:

- zobowiązanie do spełniania wymagań dotyczących ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego przy przebudowie istniejące i budowie nowej zabudowy
- wprowadzenie ograniczeń gabarytowych dla planowanych budynków w celu zachowania wartości urbanistycznych i krajobrazowych.

10. PROPOZYCJE MODYFIKACJI USTALEŃ PLANU

Biorąc pod uwagę wielkość, położenie i obecne zagospodarowanie terenów objętych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego śródmieścia Sanoka oraz charakter zapisów planu stwierdza się, iż nie zachodzi konieczność ustalania rozwiązań alternatywnych w stosunku do obecnie ustalonych w projektowanym dokumencie.

Analizowany obszar jest terenem obecnie przekształconym, dla którego ustalenia planu stanowią adaptację istniejącego użytkowania oraz pozwolą na poprawę obecnych warunków użytkowania tych terenów i przekształcenia w ramach istniejącej funcji. Wszystkie założenia przyjęte w projekcie planu są wystarczające dla zabezpieczenia środowiska przyrodniczego przed degradacją.

11. PODSUMOWANIE

Zmiany, które nastąpią w środowisku będą się charakteryzowały różnym natężeniem i zasięgiem. Podano te, które odnoszą się do terenu objętego zminą planu i jego najbliższego otoczenia.

Zmiany	Natężenie	Zasięg	Charakter
Powietrze	Nie ponad wartości standardowe	Lokalny	Okresowy, zależny od warunków przewietrzania – w okresie cisz
Klimat akustyczny	Nie ponad wartości standardowe	Lokalny, ograniczony do otoczenia ulic	Bez zagrożenia dla lokowanych w terenie funkcji
Powierzchnia ziemi	Ograniczone	W obszarze planu	Trwały

Gleba	Ograniczone	W obszarze planu	Trwały
Wody podziemne	Ograniczone	-	Trwały
Klimat lokalny	Bez istotnego znaczenia - dotyczy mikroklimatów	Lokalny	Trwały
Biocenozy	Ograniczone	Lokalny	Trwały

Tab. Ocena zmian środowiska, które nastąpią pod wpływem realizacji ustaleń planu.

Uwzględniając fakt lokalizacji obszaru objętego planem w sąsiedztwie koncentracji mieszkaniowej i mieszkaniowo – usługowej w centrum miasta oraz fakt zabudowy terenów w bezpośrednim sąsiedztwie skala prognozowanych zmian jest znikoma

Wobec powyższego przyjmuje się, że realizacja ustaleń projektu planu nie będzie generowała znaczących zmian dla środowiska obszaru. Stąd nie identyfikuje się przyczyn, które wykluczyłyby możliwość realizacji ustaleń projektowanego dokumentu.

12. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Proponuje się zastosowanie analizy porównawczej – porównanie wielkości wyznaczonych planem wskaźników i zasad zagospodarowania z rzeczywistymi wskaźnikami i rzeczywistym stanem po realizacji obiektów budowlanych. Elementy poddane obserwacji ograniczono, do tych elementów ustaleń, których kontrola jest możliwa za pomocą narzędzi pozostających w kompetencji władz samorządowych).

Pominięto te elementy (standardy środowiska), które kontrolowane są w ramach monitoringu środowiska prowadzonego przez powołane do tego instytucje – instrumenty i narzędzia kontroli nie pozostają bezpośrednio w dyspozycji samorządu lokalnego. Nie oznacza to jednak, że organa samorządu, po stwierdzeniu możliwości przekroczenia (również na skutek skarg mieszkańców) obowiązujących standardów środowiska nie mogą podjąć interwencji.

Przedmiot monitoringu	Częstotliwość	Prowadzący	Uwagi
Stopień zainwestowania obszaru (ilość wprowadzonych obiektów)	Jednocześnie z kontrolą realizacji planu	Wydziały urzędu miasta według właściwości uczestnictwa w procesach inwestycyjnych	-
Rodzaj lokowanych funkcji			-
Wskaźniki zainwestowania ustalone zminą planu	Przy realizacji każdego kolejnego obiektu		Wskazane nawiązanie współdziałania z właściwym terytorialnie starostwem powiatowym

Tab. Elementy kontroli skutków realizacji ustaleń planu.